

Afriška prašičja kuga in ukrepi ob pojavu bolezni

izr. prof. dr. Ivan Toplak

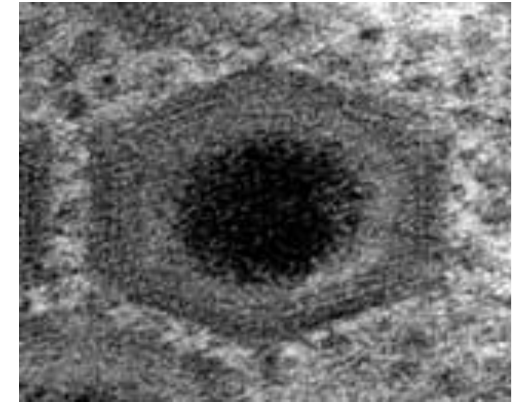
Univerza
v Ljubljani *Veterinarska*
fakulteta

Afriška prašičja kuga (APK)

- **APK je nalezljiva bolezen, ki povzroča skoraj 100 % smrtnost okuženih prašičev, v vseh starostnih skupinah, okužijo se lahko domači in divji prašiči.**
- **APK v številnih vzhodno-evropskih državah že povzroča velike ekonomsko-socialne pretrese in številne omejitve v trgovanju s prašiči.**
- **Vsak primer bolezni je potrebno obvezno prijaviti.**
- **Vse stroške zatiranja bolezni pokrije država.**

APK je virusna bolezen

- APK je stalno prisotna v Afriki (že več stoletij).
- Virus se na neokužene prašiče lahko širi na različne načine (**zelo pogosto je prenos virusa APK s svojimi aktivnostmi povzročil človek**).
- Virus je zelo odporen in se lahko dolgo zadrži v okolju, kjer so okužene živali.
- Za okužbo prašiča je potrebna že majhna količina virusa.
- Za zdravje človeka virus APK ni nevaren.

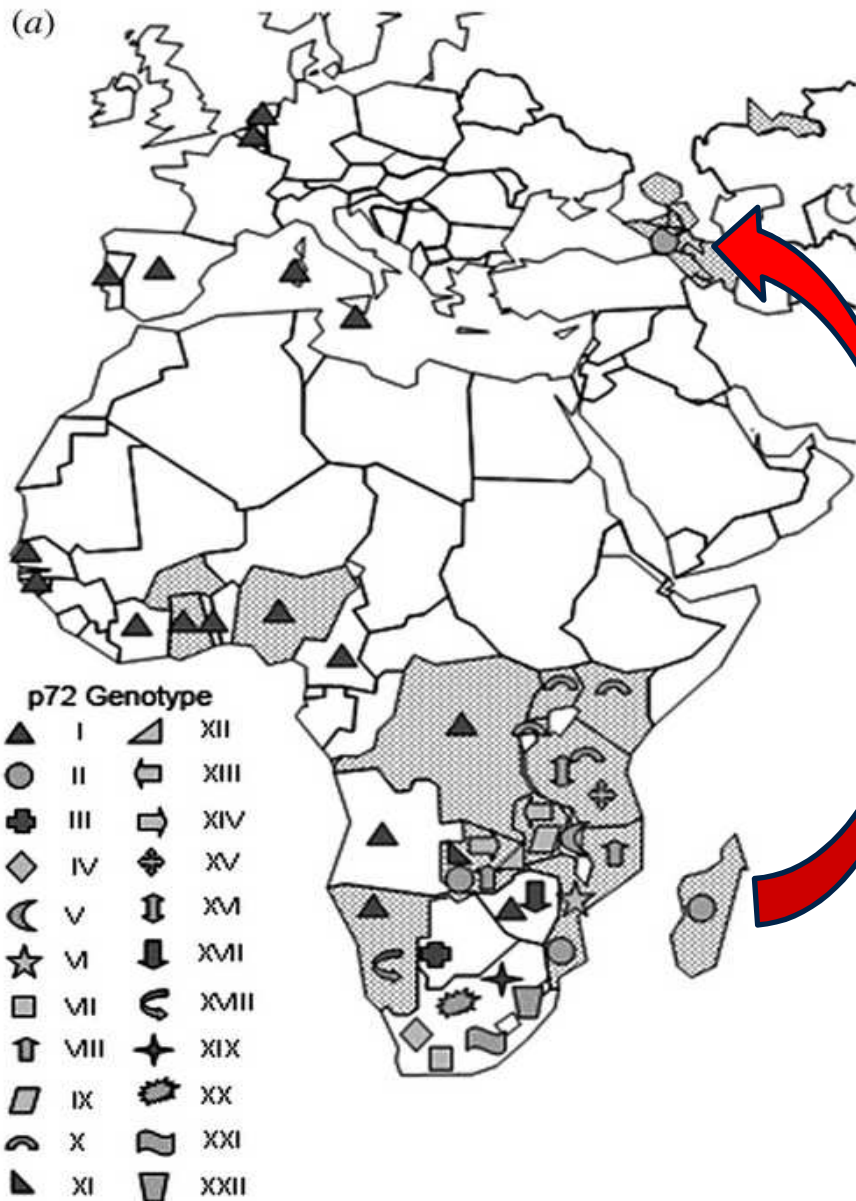
Vnos virusa APK v prašičjo rejo ima za posledico izgubo celotne reje prašičev

Virus izvira iz Afrike

- Različni genotipi virusa APK (najmanj 23) so stalno prisotni v državah podsaharske Afrike.
- Do leta 2007 so bili vsi izbruhi zunaj Afrike povzročeni z virusi APK, **genotipa I**.
- Po letu 2007 (vnos v Gruzijo in širitev v vzhodni del Evrope ter Azije) - te okužbe je povzročil isti virus APK - **genotipa II**.

Prenos APK v Gruzijo, 2007

Avtohtone vrste prašičev v Afriki

**Najmanj 13 različnih vrst,
ki so odporne na virus APK**

Avtohtone vrste prašičev

Avtohtone pasme v Afriki

Pojavljanje APK v preteklosti

- Virusna bolezen, ki je endemično prisotna na področju podsaharske Afrike v več kot 20 državah (**prvič opisana 1921**), ko je povzročila 100 % smrtnost pri domačih prašičih).
- Pojavljanje okužb z virusom APK genotipa I zunaj Afrike: leta **1957** prvič ugotovljena na Portugalskem (100% smrtnost), **1960** leta v Španiji, **1964** (Francija), Italija (**1967, 1969, 1978, 1993**), Malta (**1978**), Belgija (**1985**), Nizozemska (**1986**).

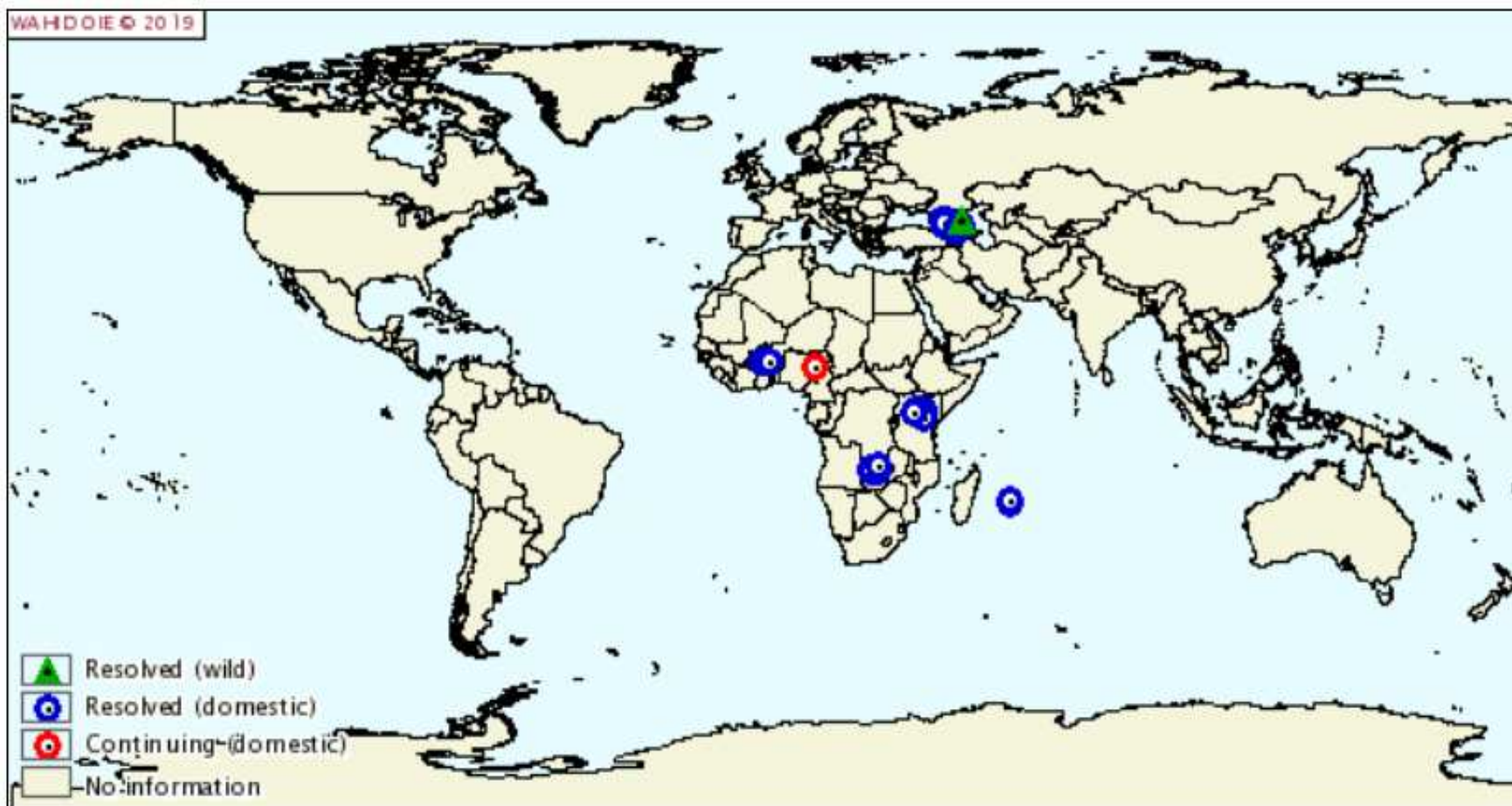
Zatiranje bolezni APK je zelo težavno in dolgotrajno

- APK je **ostala** prisotna na **Portugalskem in v Španiji (25 let, do leta 1995)**, ko so jo po intenzivnem programu, financiranem s strani EU (laboratorijska diagnostika in preventivni ukrepi) izkoreninili.
- APK (virus genotipa I) pa je ostala prisotna otoku **Sardinija – Italija (1978 - do danes)**.

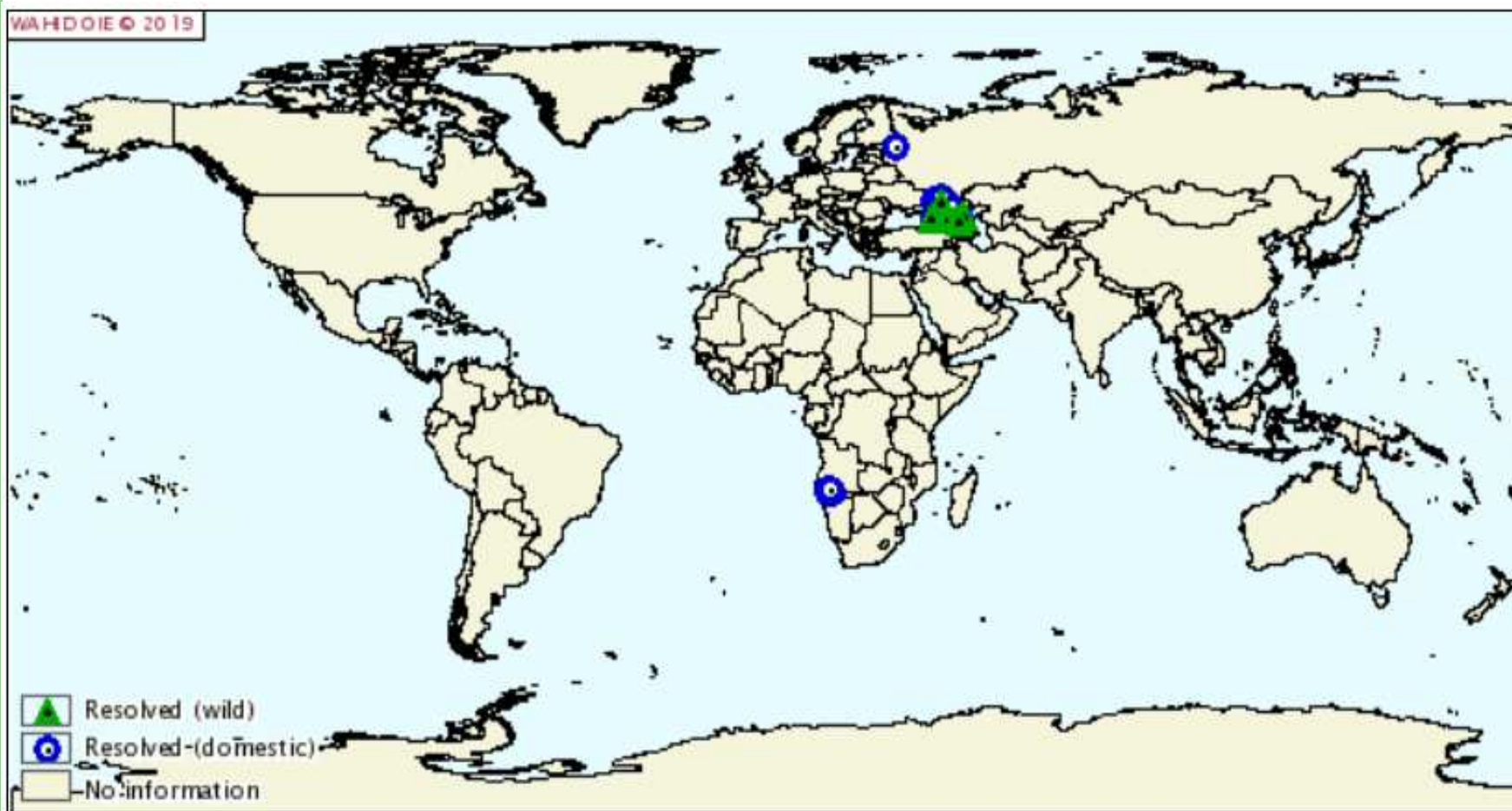
Nov vnos APK v Evropo leta 2007

- **APK se je leta 2007 vnesla v Gruzijo (genotip II), od tod pa se je razširila v sosednje države (Armenija, Abhazija, Južna Osetija, Gorski Karabah, Rusijo in med divjimi prašiči v Čečeniji, Ukrajina (2012), Belorusija (2013)).**
- **V letu 2014 se je APK prvič pojavila pri divjih in domačih prašičih na Poljskem, potem pa še v Litvi, Latviji in Estoniji, gre za isti sev genotipa II, kot je bil ugotovljen 2007 v Gruziji.**
- **Bolezen je na vzhodnem delu Evrope že prisotna več kot deset let in se še vedno širi na nova območja.**

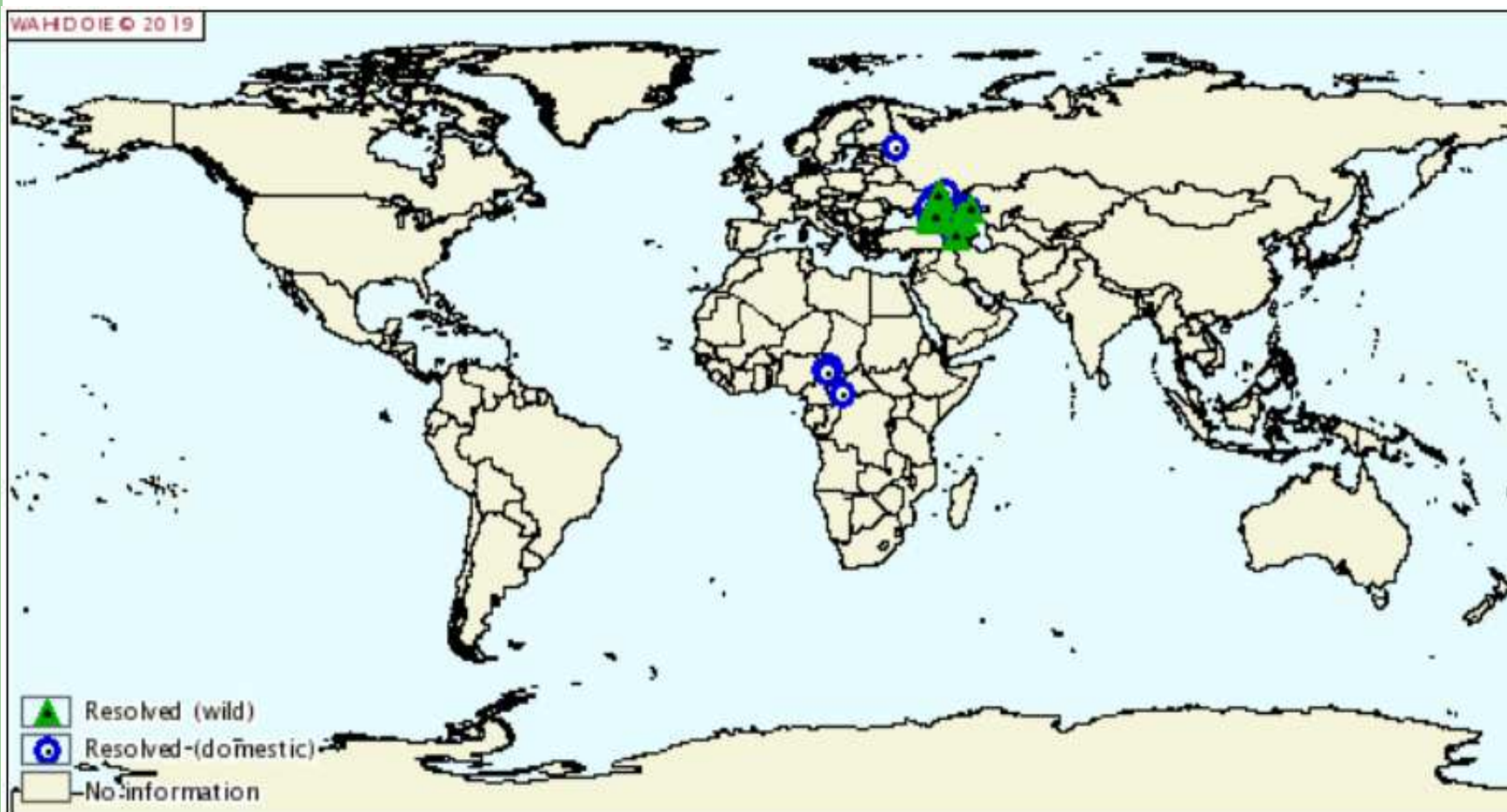
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2007)

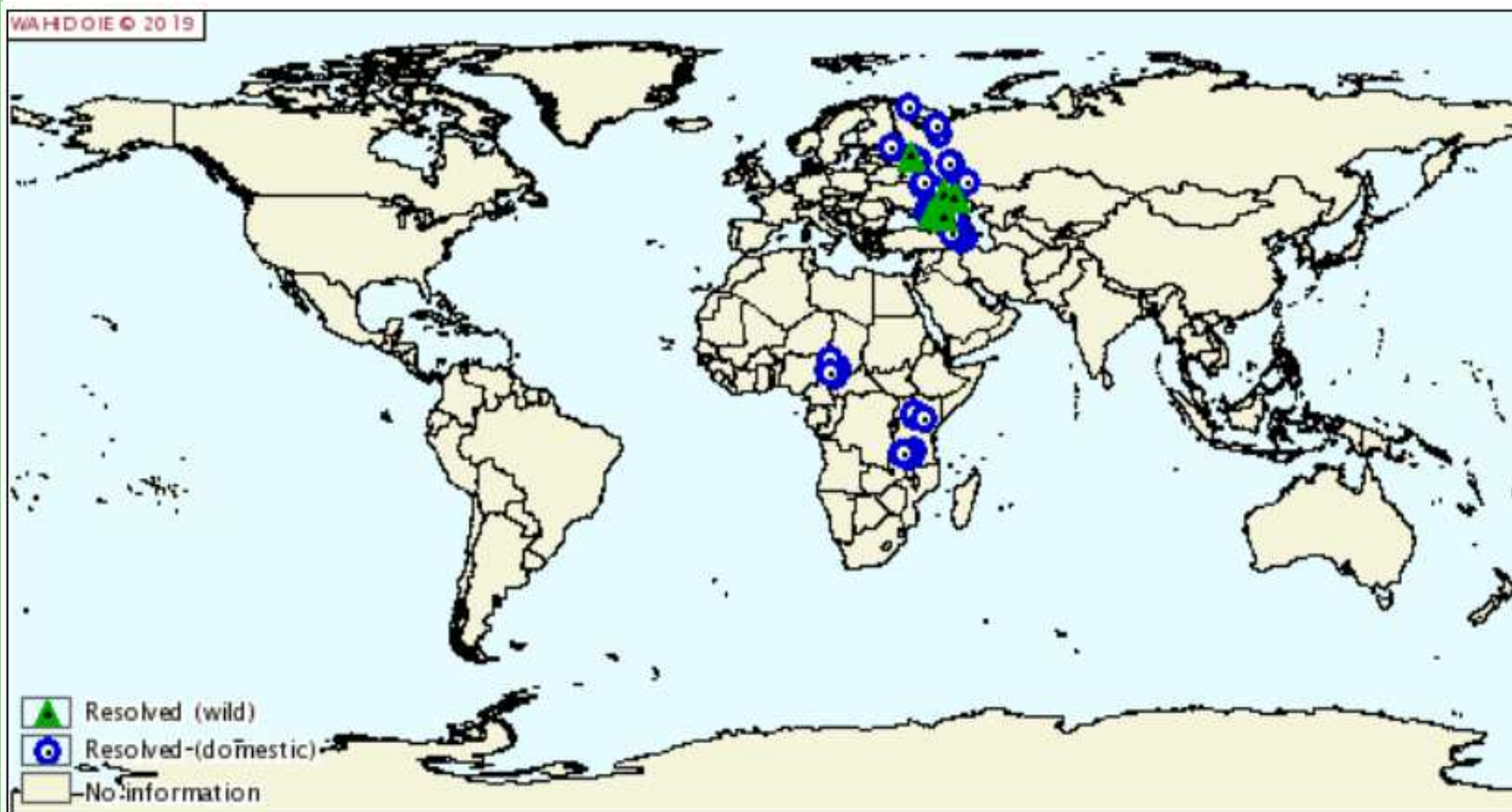
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2009)

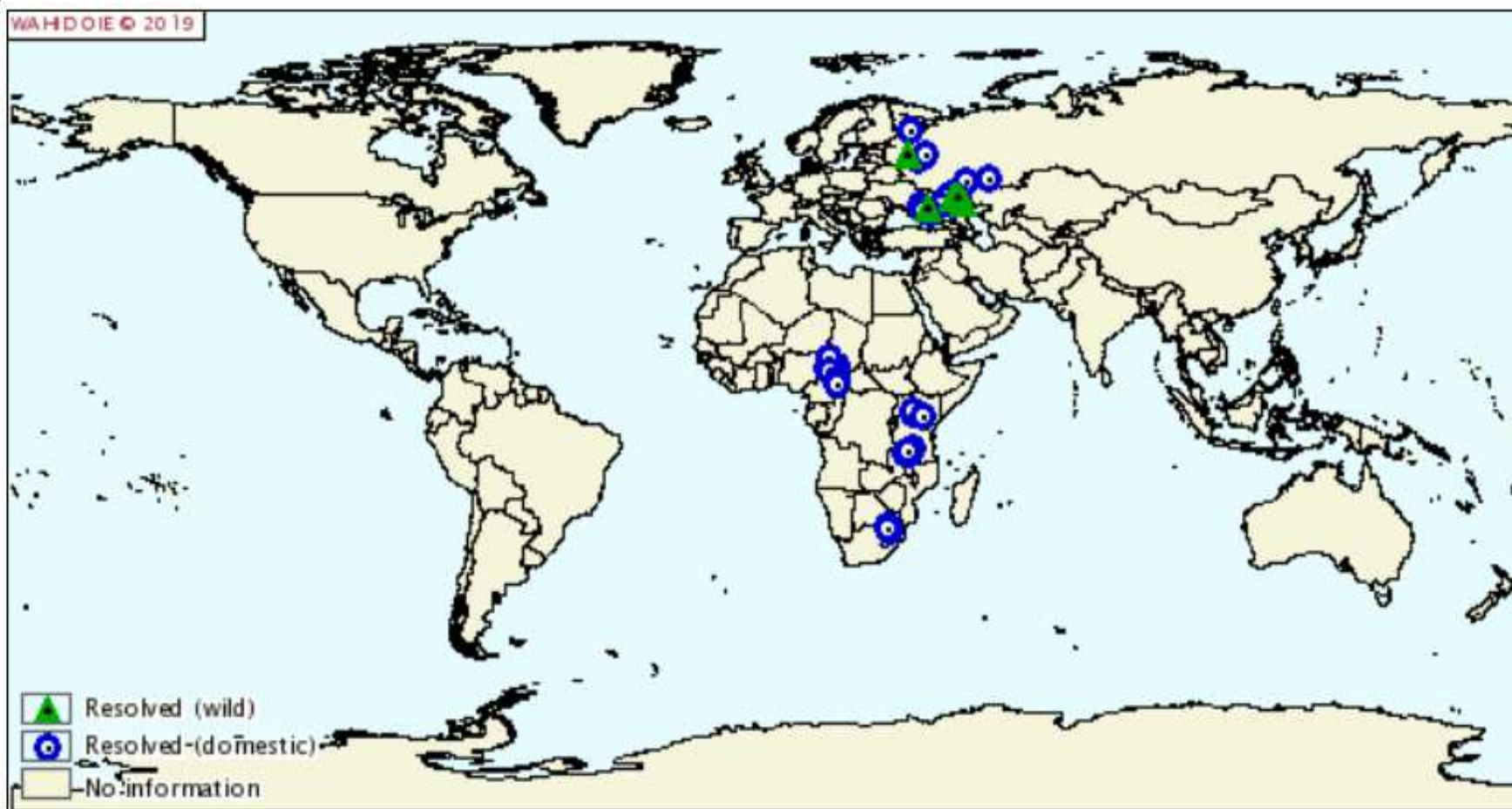
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2010)

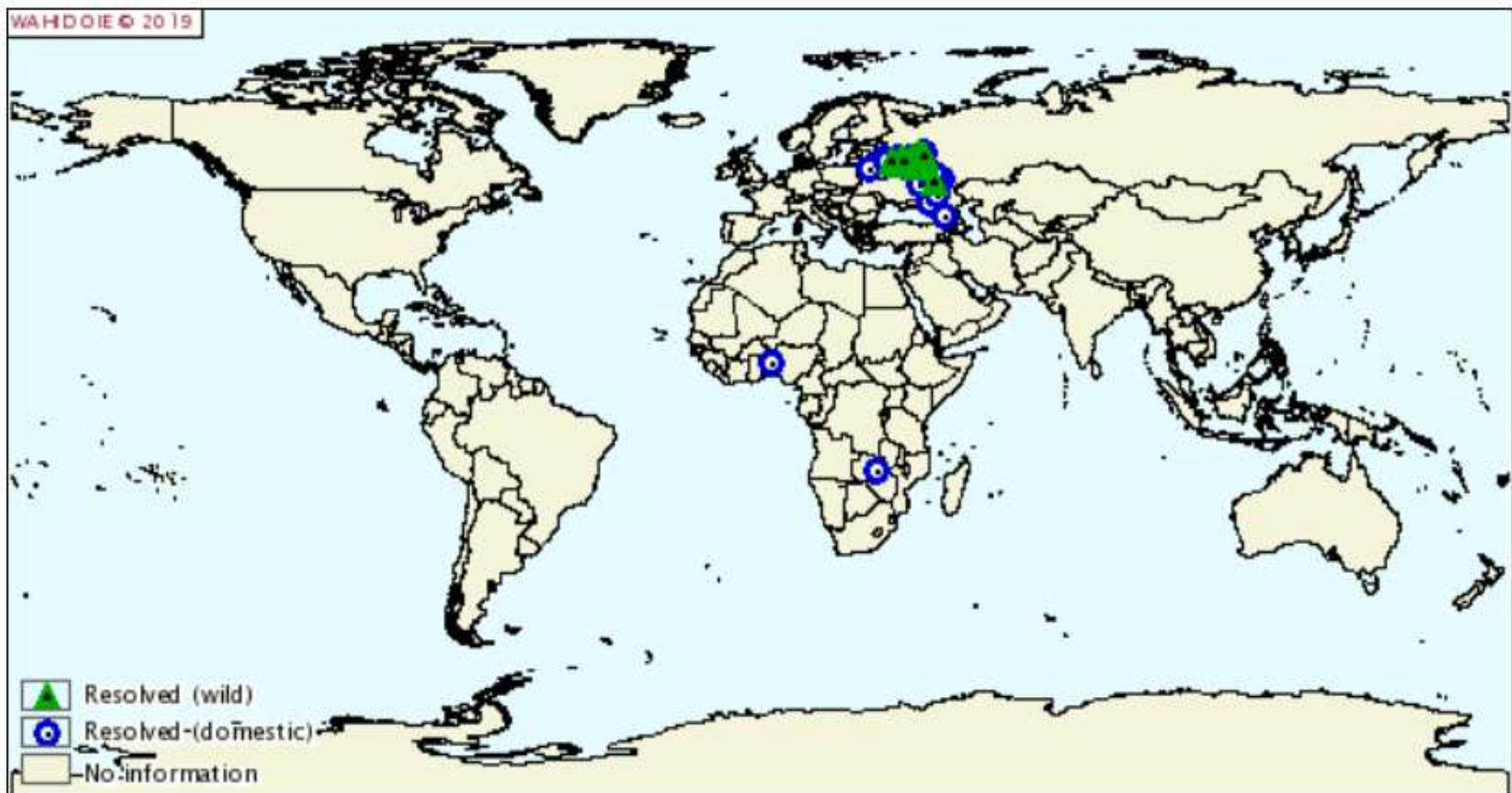
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2011)

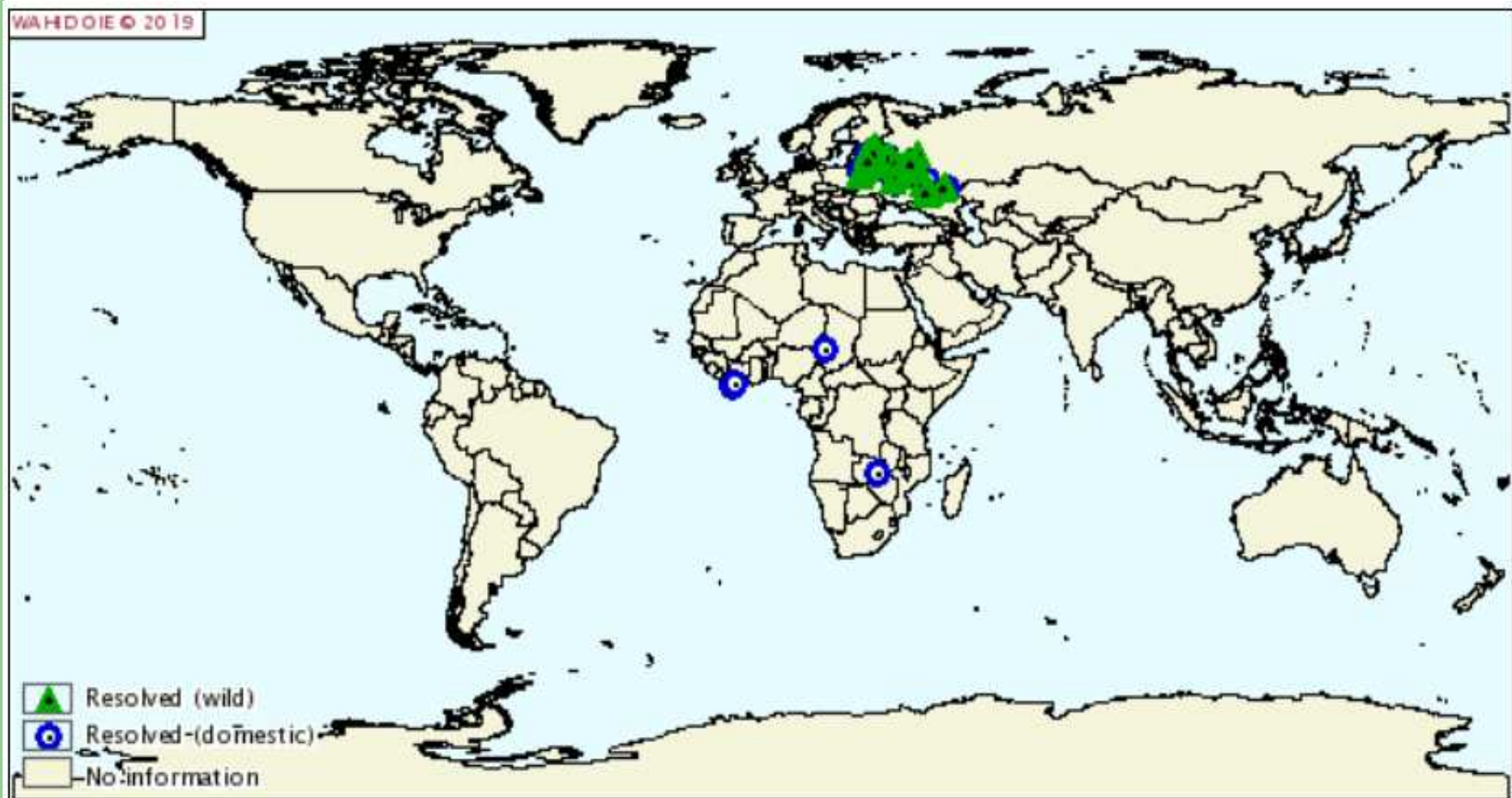
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2012)

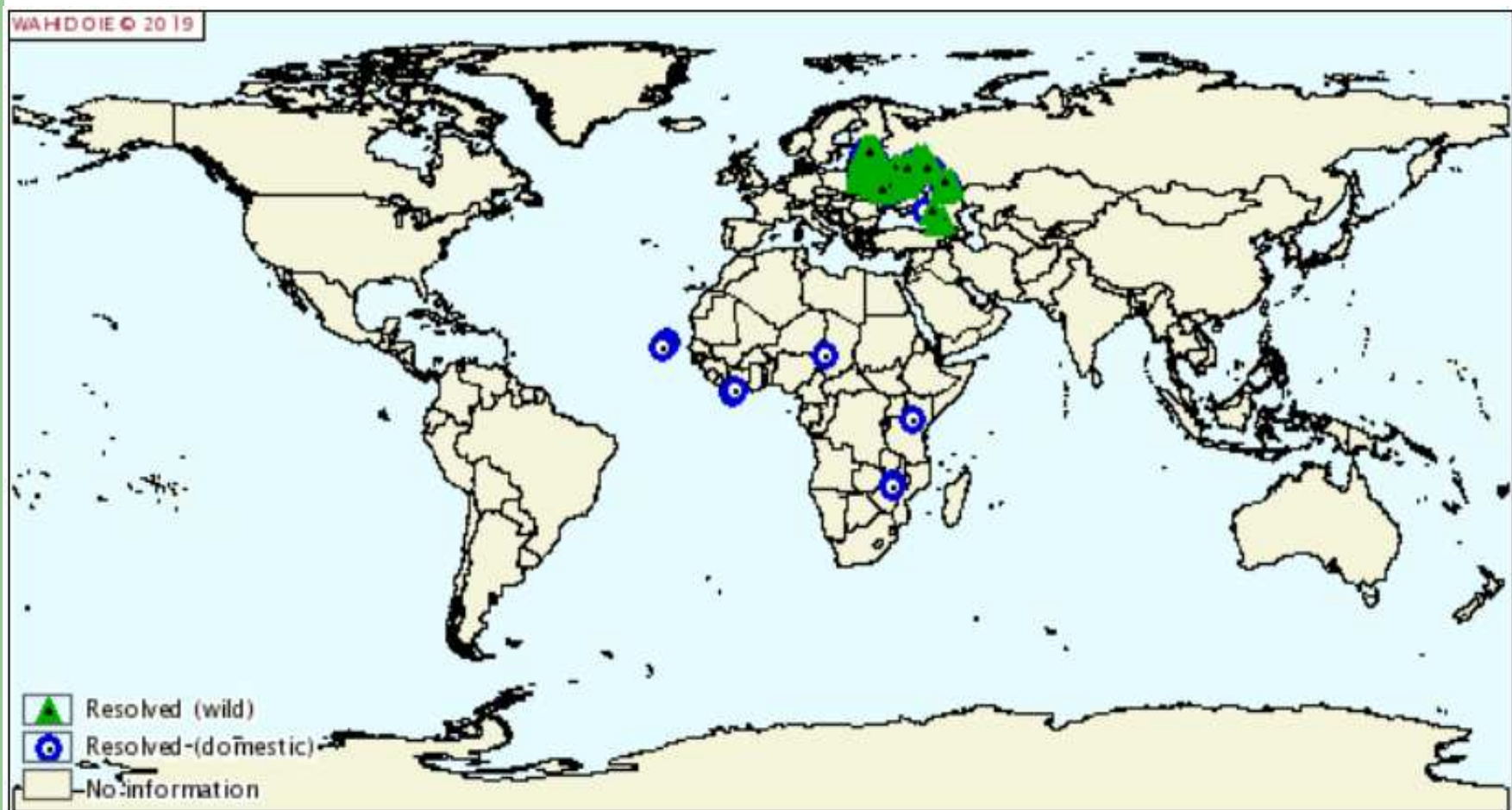
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2013)

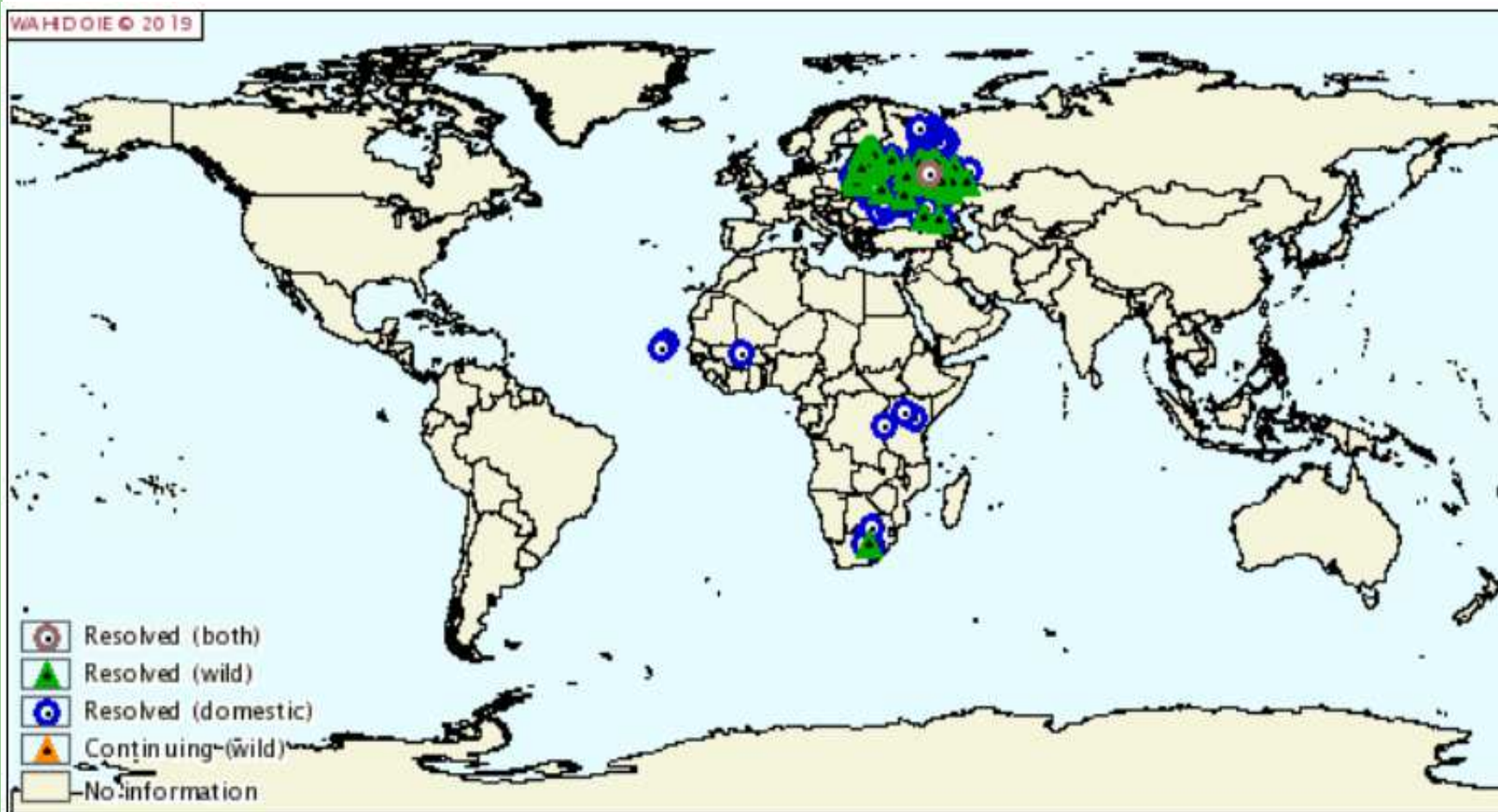
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2014)

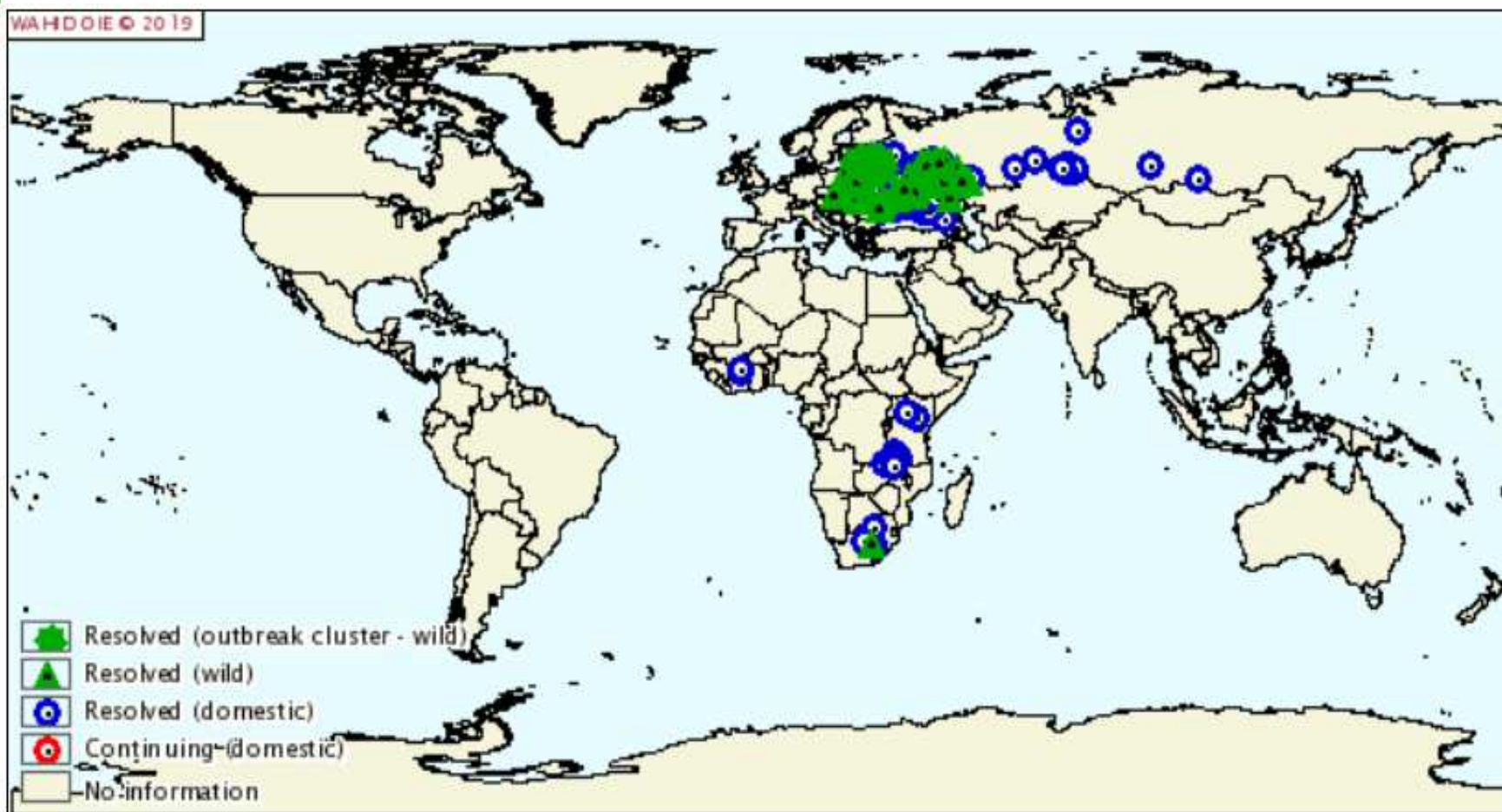
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2015)

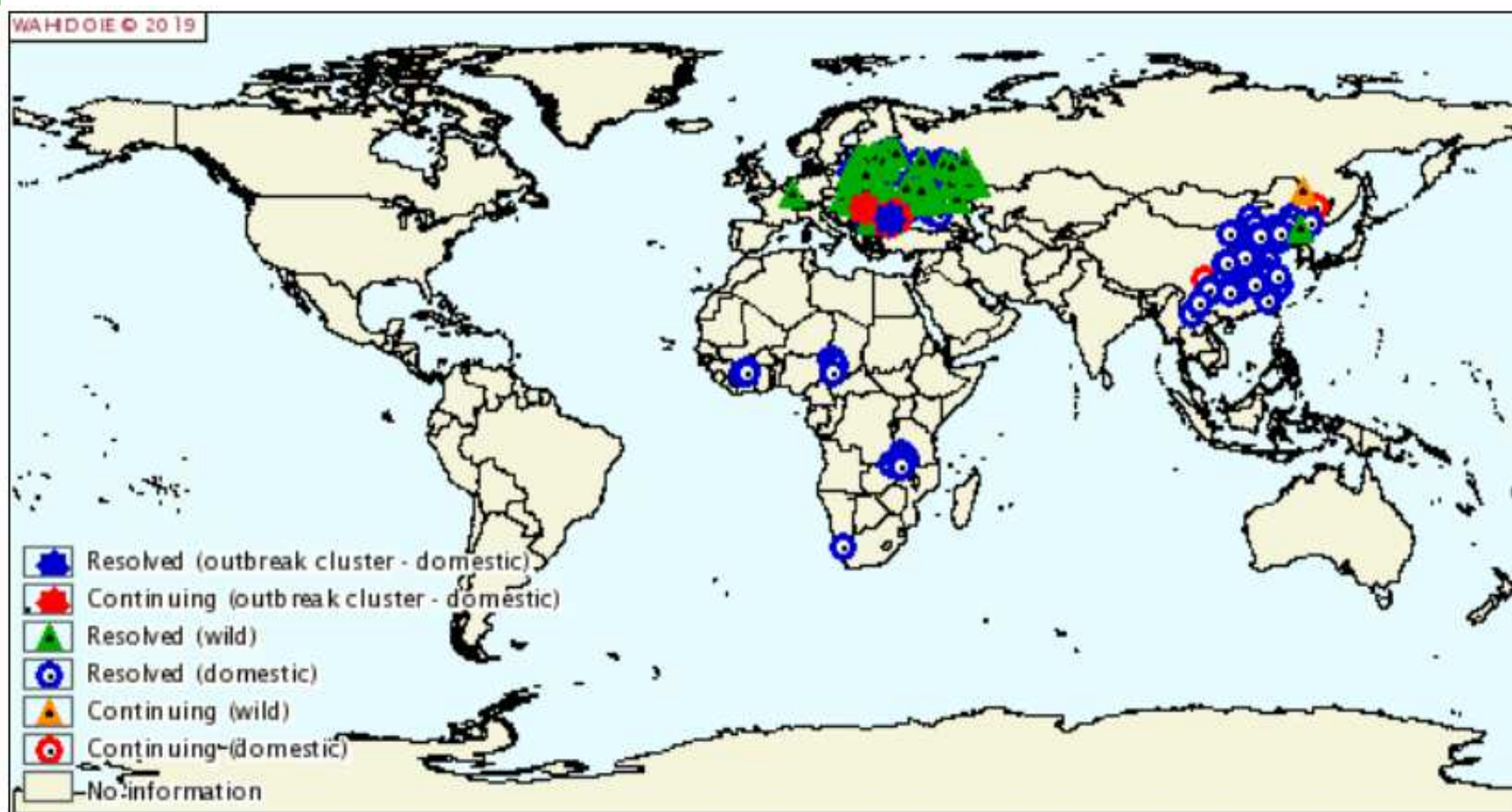
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2016)

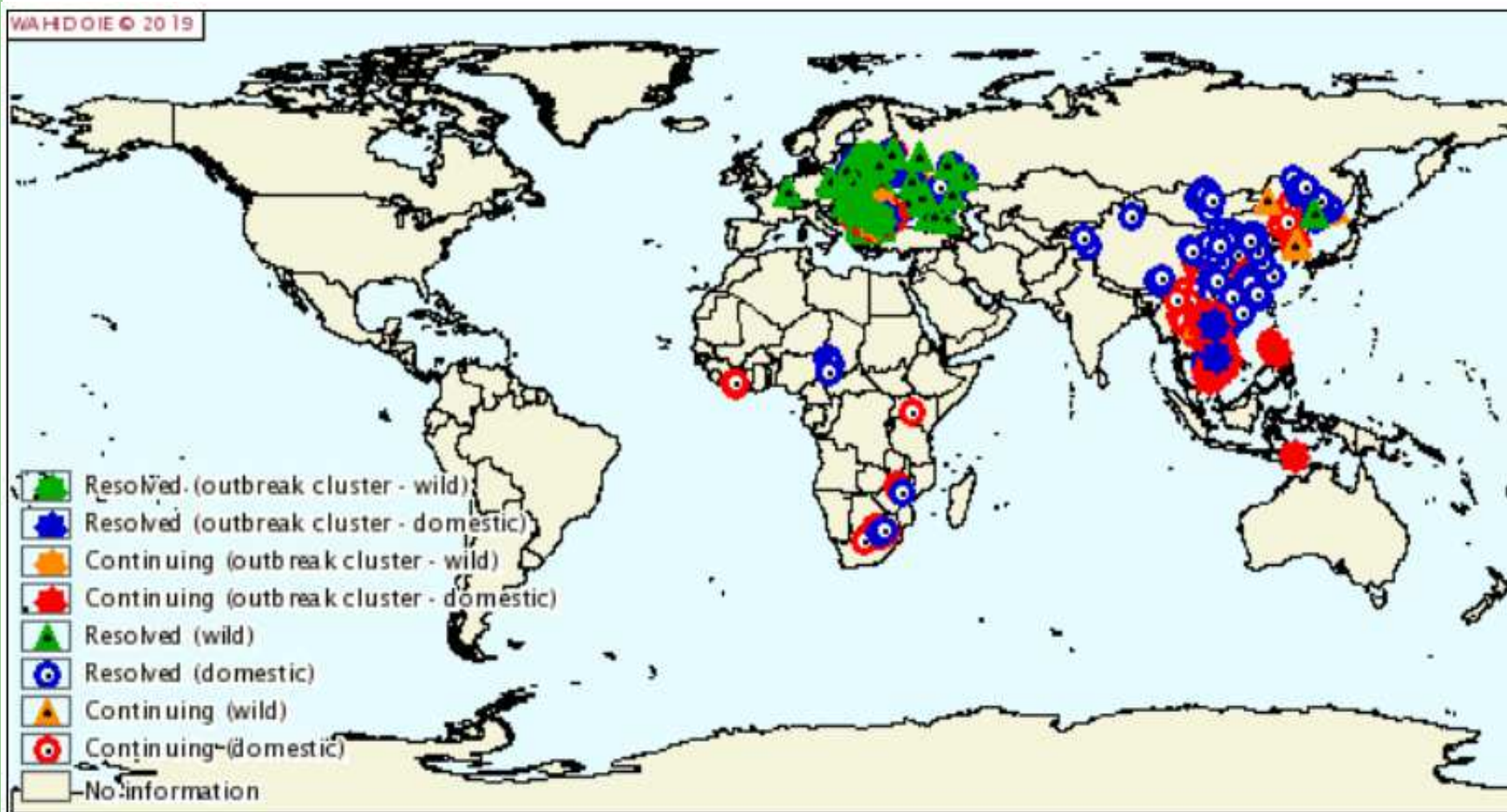
APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2017)

APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2018)

APK v Evropi in Aziji (pozitivni primeri, samo leto 2019)

Širjenje virusa APK iz Gruzije

J.M. Sánchez-Vizcaíno et al. / Veterinary Microbiology 165 (2013) 45–50

47

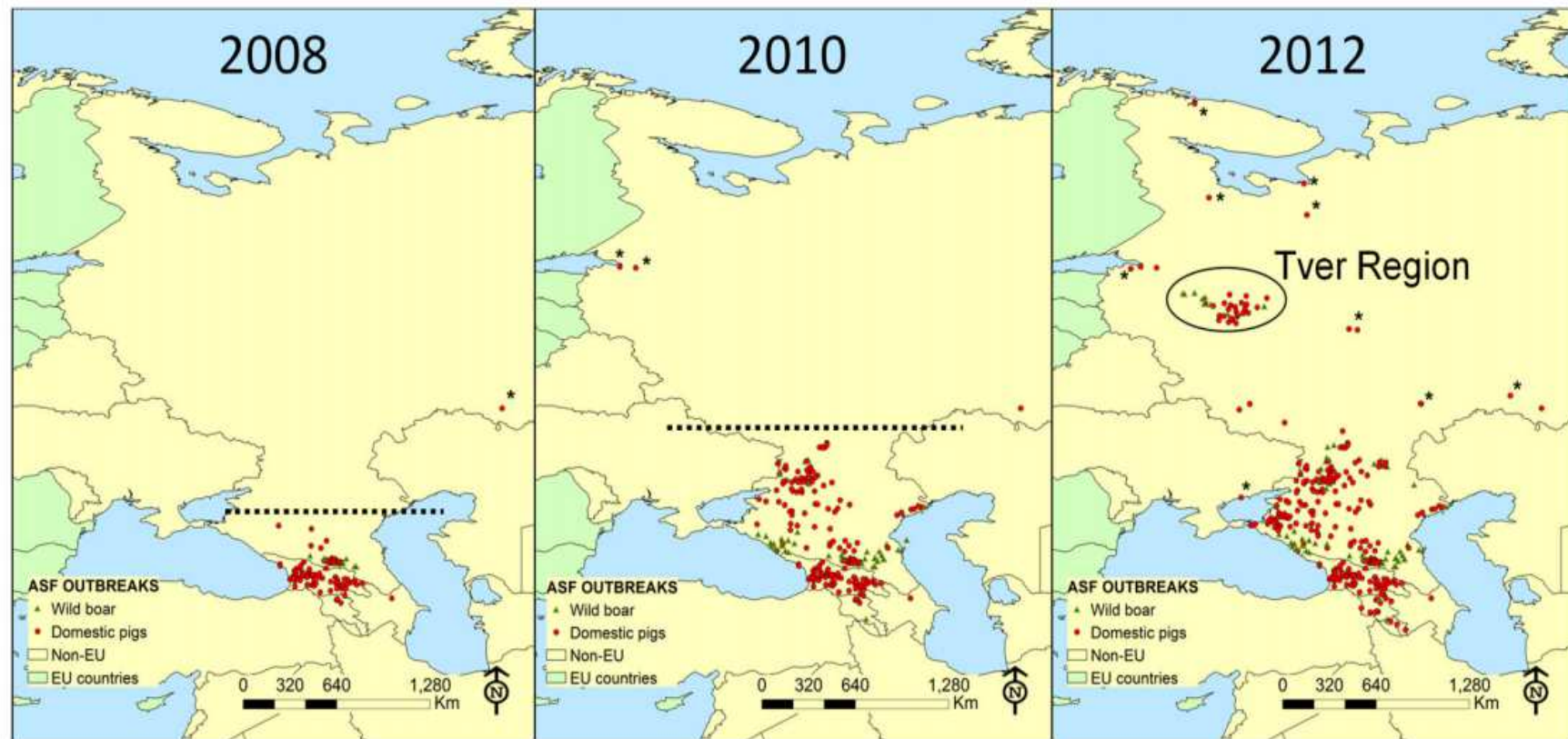
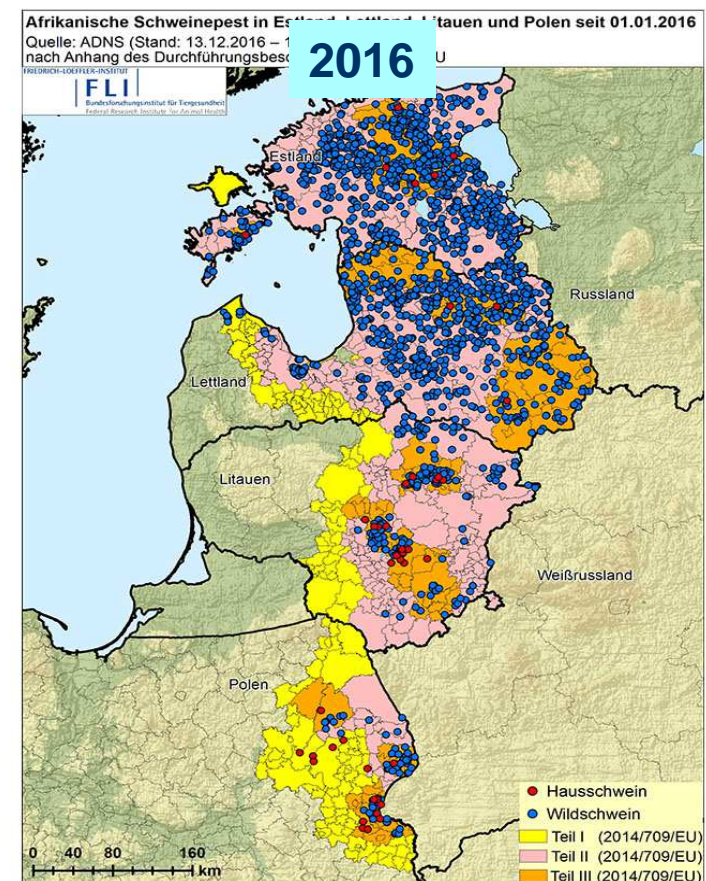
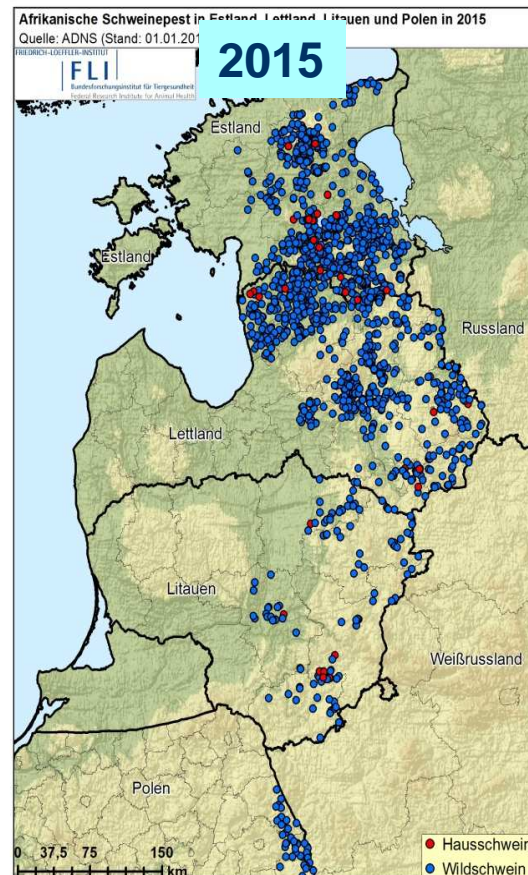
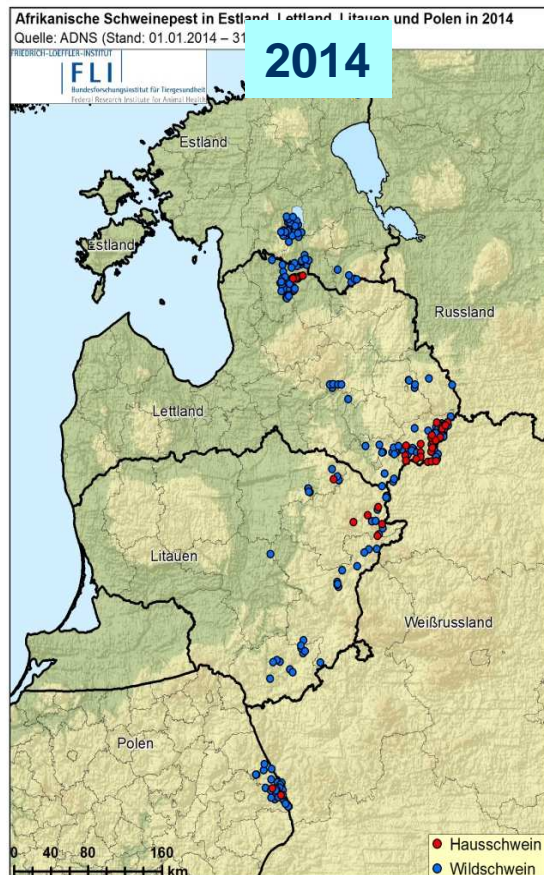

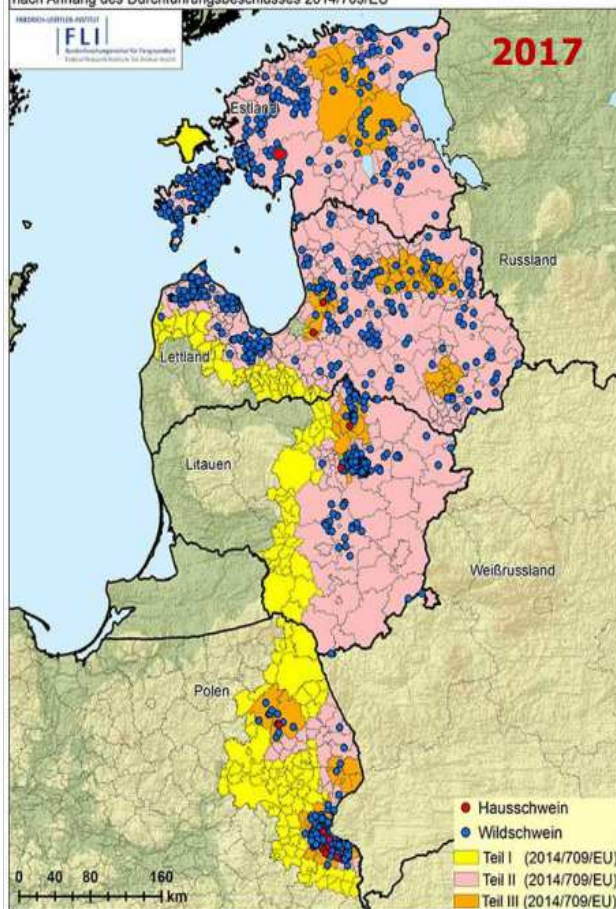
Fig. 1. Evolution of ASF epidemiology in Eastern Europe from 2007 to 19 July 2012. Dashed lines indicate the maximum northern latitude reached by ASF outbreaks in 2008, 2010 and 2012. Sporadic outbreaks occurring far from the southern endemic area are marked with asterisks (*). Own elaboration with data from WAHID database (OIE, 2012b).

Pojavljanje APK na Poljskem, v Litvi, Latviji, Estoniji

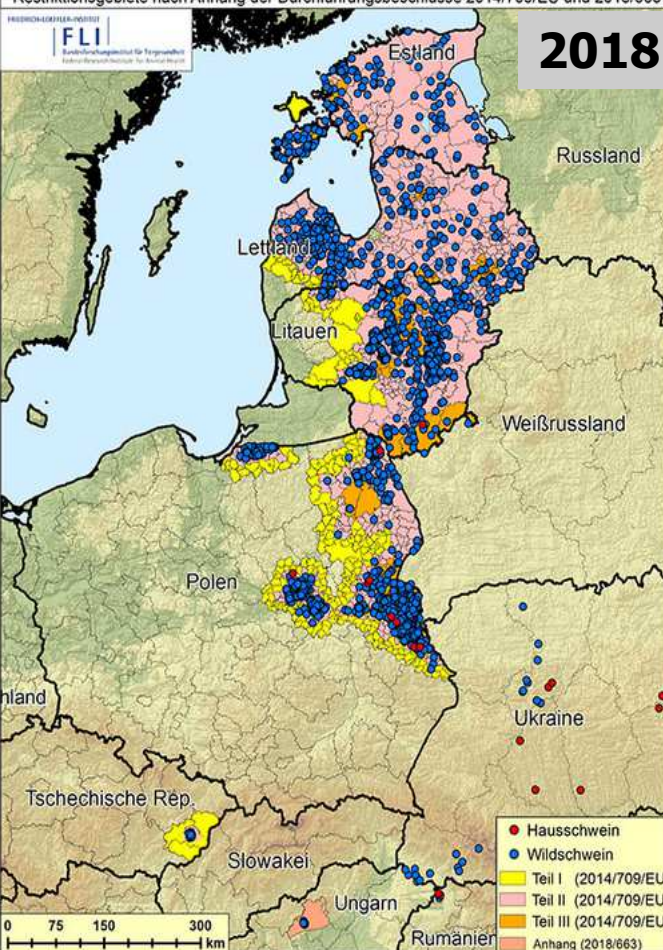
Pojavljanje APK na Poljskem, v Litvi, Latviji, Estoniji

Afrikanische Schweinepest in Estland, Lettland, Litauen und Polen seit 01.01.2017
Quelle: ADNS (Stand: 13.06.2017 - 09:15 Uhr)
nach Anhang des Durchführungsbeschlusses 2014/709/EU

Created by : FLI

Afrikanische Schweinepest im Baltikum, Polen, Tschechien, Ungarn, Rumänien und Ukraine 2018
Datenquelle: ADNS (Stand: 05.06.2018 - 08:50 Uhr);
Restriktionsgebiete nach Anhang der Durchführungsbeschlüsse 2014/709/EU und 2018/663

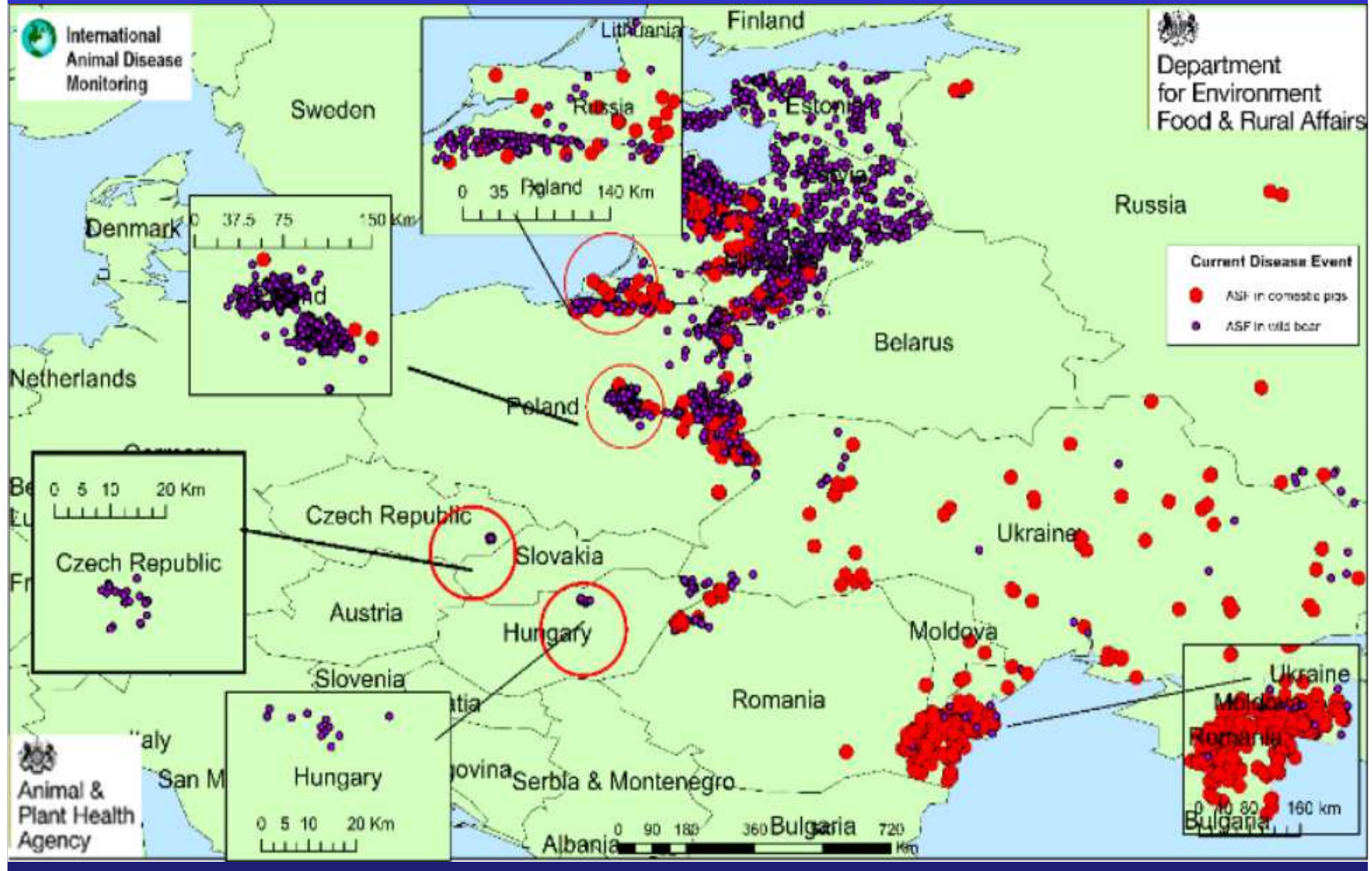
2019

Okuženih je že:

11 evropskih držav

in Ukrajina, Moldavija, Belorusija, Rusija, ter številne Azijske države, **vkjučno s Kitajsko**

APK v članicah EU v letu 2018

Članice EU, kjer je prisotna APK (podatki do konca 2018)

Leto	Praščiči	Italija (Sardinija)	Litva	Latvija	Estonija	Poljska	Češka	Romunija	Madžarska	Bolgarija	Belgija
Prva ugotovitev		1978	24.1.2014	25.6.2014	2.9.2014	27.2.2014	21.6.2017	16.12.2017	20.4.2018	31.8.2018	9.9.2018
2014	domači	40	6	32	0	2	0	0	0	0	0
2014	divji	70	45	148	41	30	0	0	0	0	0
2015	domači	16	23	10	18	1	0	0	0	0	0
2015	divji	46	111	753	723	53	0	0	0	0	0
2016	domači	23	19	3	6	20	0	0	0	0	0
2016	divji	132	303	865	1052	80	0	0	0	0	0
2017	domači	17	30	8	3	81	0	2	0	0	0
2017	divji	93	1328	947	637	741	202	0	0	0	0
2018	domači	10	51	10	0	109	0	1163	0	1	0
2018	divji	64	1443	685	230	2438	28	170	138	5	161

Prijavljeni primeri in izbruhi APK v letu 2019

ANIMAL DISEASE NOTIFICATION SYSTEM: OUTBREAKS per DISEASE

From 01/01/2019 to 15/12/2019

A.S.F.	BULGARIA	23/10/2019	41
	ITALY	25/01/2019	1
	LATVIA	05/07/2019	1
	LITHUANIA	11/10/2019	19
	POLAND	11/10/2019	48
	REPUBLIC OF SERB	11/09/2019	18
	ROMANIA	13/12/2019	1704
	SLOVAKIA	19/08/2019	11
	UKRAINE	28/11/2019	42
		Total :	1885

Domači prašiči

A.S.F.W.B.	BELGIUM	13/11/2019	481
	BULGARIA	10/12/2019	153
	ESTONIA	27/11/2019	77
	HUNGARY	09/12/2019	1474
	ITALY	03/12/2019	47
	LATVIA	11/12/2019	350
	LITHUANIA	13/12/2019	453
	POLAND	13/12/2019	2251
	ROMANIA	15/12/2019	643
	SLOVAKIA	10/12/2019	23
	UKRAINE	04/11/2019	11
	Total :	5963	

Divji prašiči

Belgija (prvi primer APK pri divjih prašičih, 9. septembra 2018)

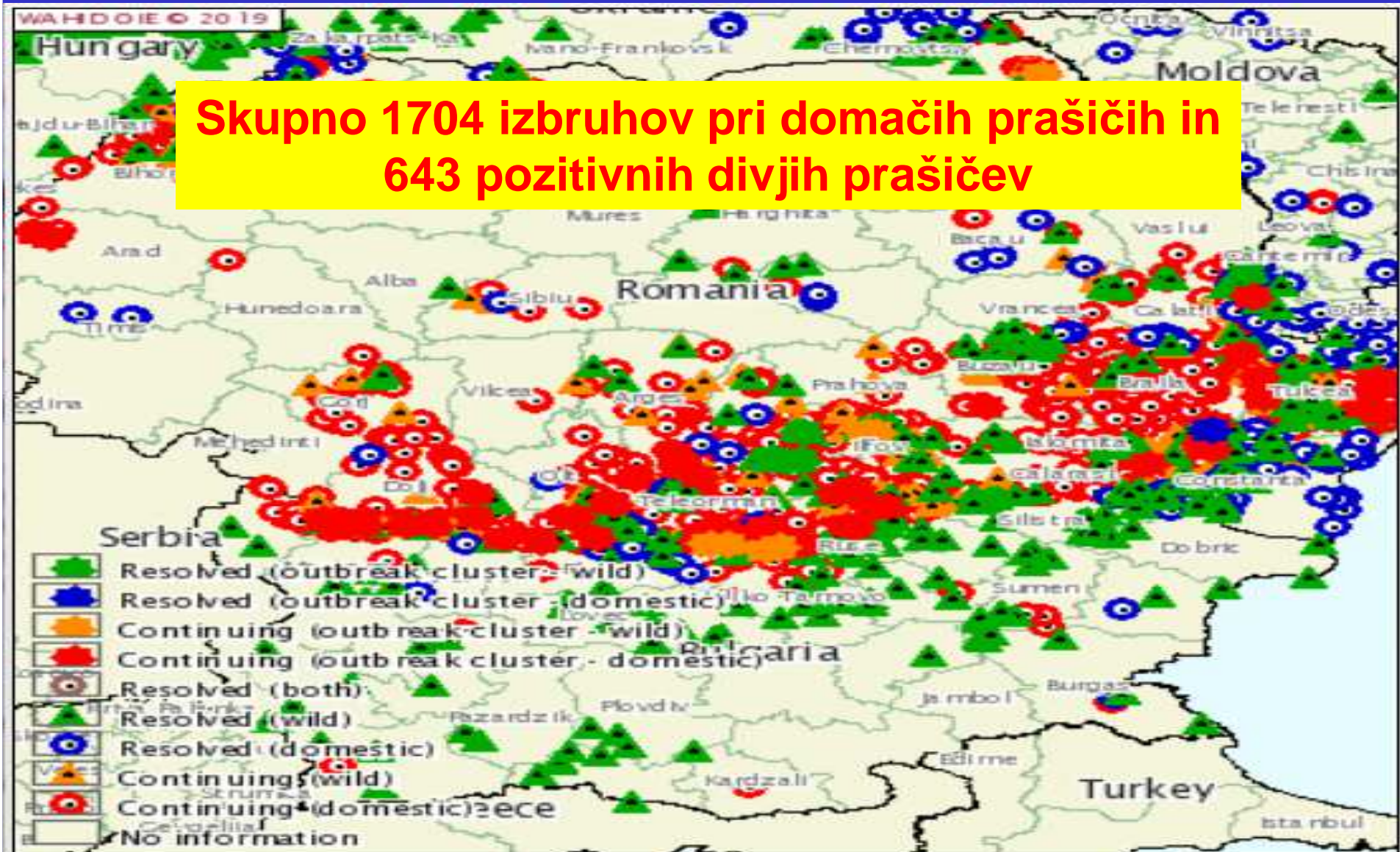

Slovaška (prvi primer APK pri divjih prašičih, 24. julija 2019)

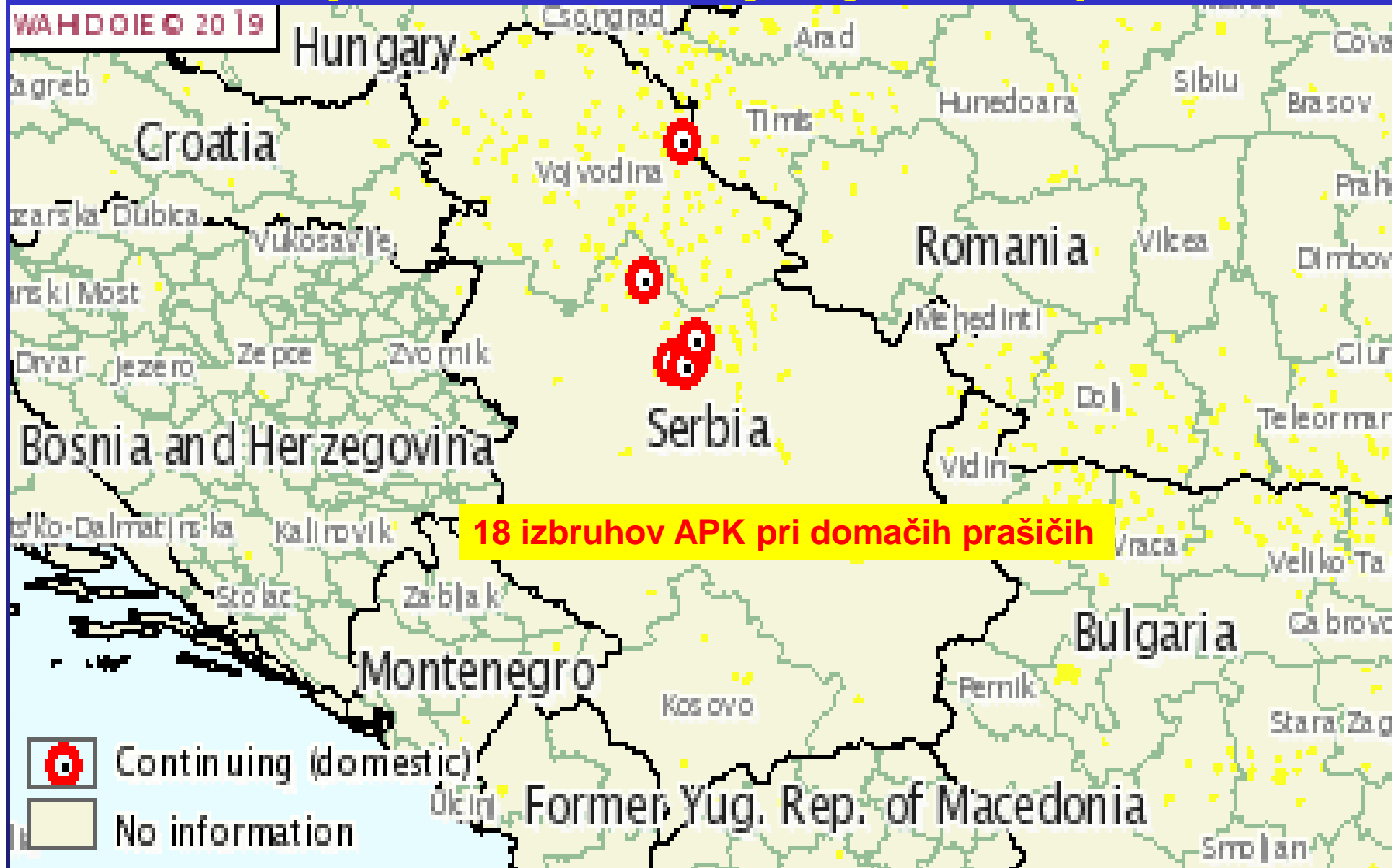

Izbruhi APK v Romuniji, samo v letu 2019

Skupno 1704 izbruhov pri domačih prašičih in 643 pozitivnih divjih prašičev

Srbija (prvi primer APK pri domačih prašičih, 30. julija 2019)

Madžarska (prvi primer APK pri divjih prašičih, 20. april 2018)

Madžarska (prvi primer APK pri divjih prašičih, 28. april 2018)

Madžarska (prvi primer APK pri divjih prašičih, 14. maj 2018)

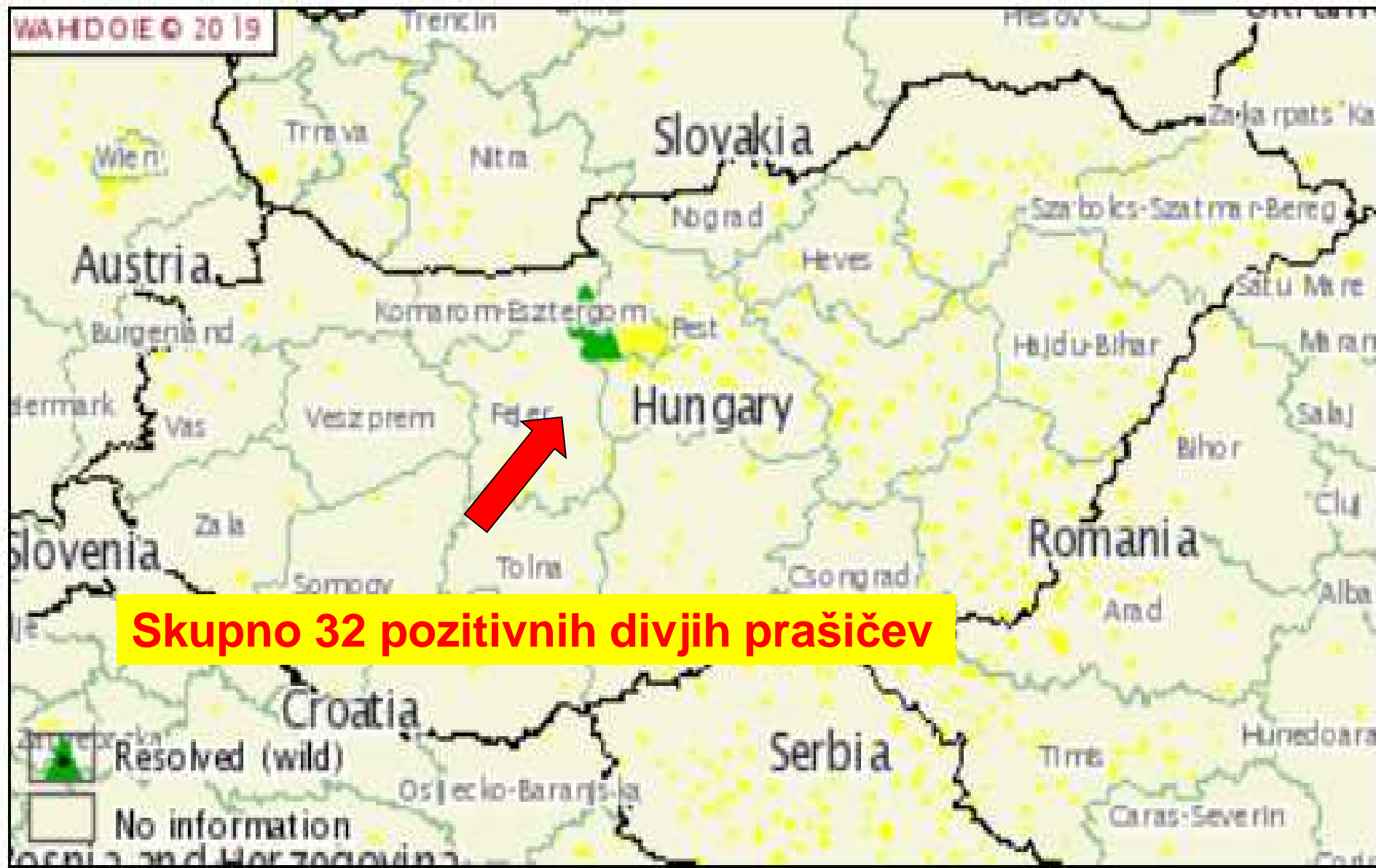
Madžarska (prvi primer APK pri divjih prašičih, 21. avgust 2018)

Madžarska (prvi primer APK pri divjih prašičih, 27. september 2018)

Madžarska (prvi primer APK pri divjih prašičih, 25. september 2019)

Pojavljanje APK na Poljskem

Leto	Primerov APK pri divjih prašičih	Izbruhov pri domačih prašičih
2014	30	2
2015	53	1
2016	80	20
2017	1.142	349
2018*	2.289*	109*

Vir: Wozniakovski in sod, 2018

Ugotavljanje APK pri divjih prašičih na Poljskem v letih od 2014 do 2017 (pasivni monitoring)

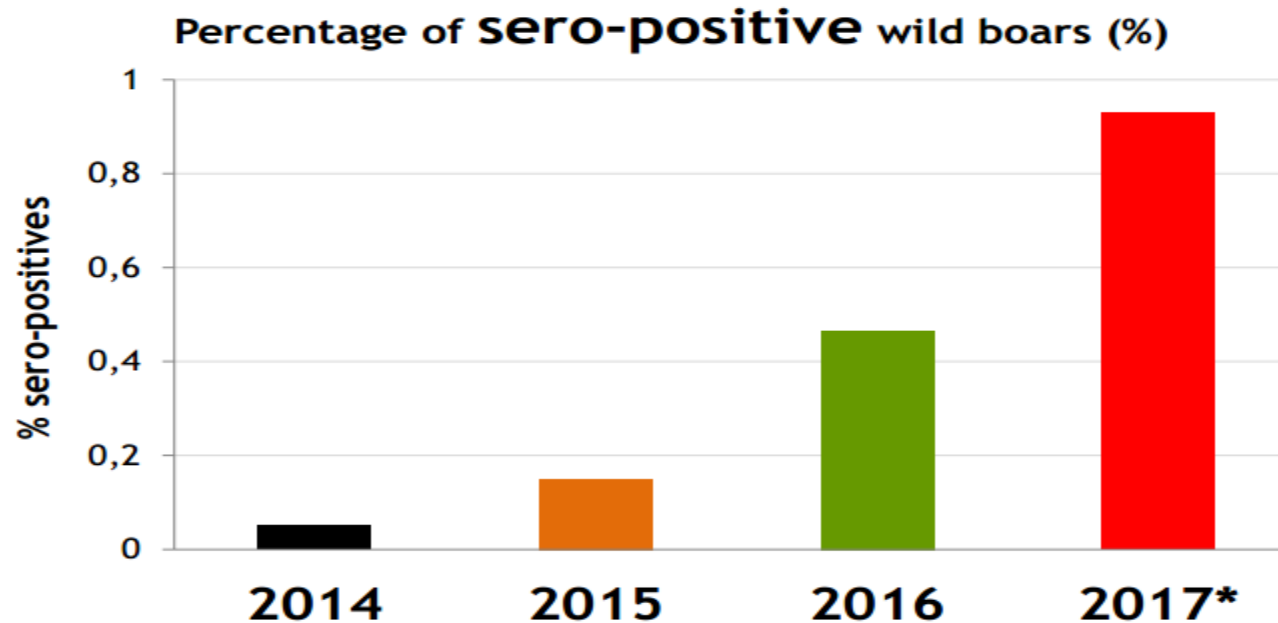
Part II + III (ASF- affected)

Year	Found Dead			Car accident		
	Tested	+	%	Tested	+	%
2014	115	46	40%	68	0	0
2015	130	67	51%	53	0	0
2016	149	63	43%	95	3	3.15
2017 (until 31.06)	291	191	65%	37	1	2.70

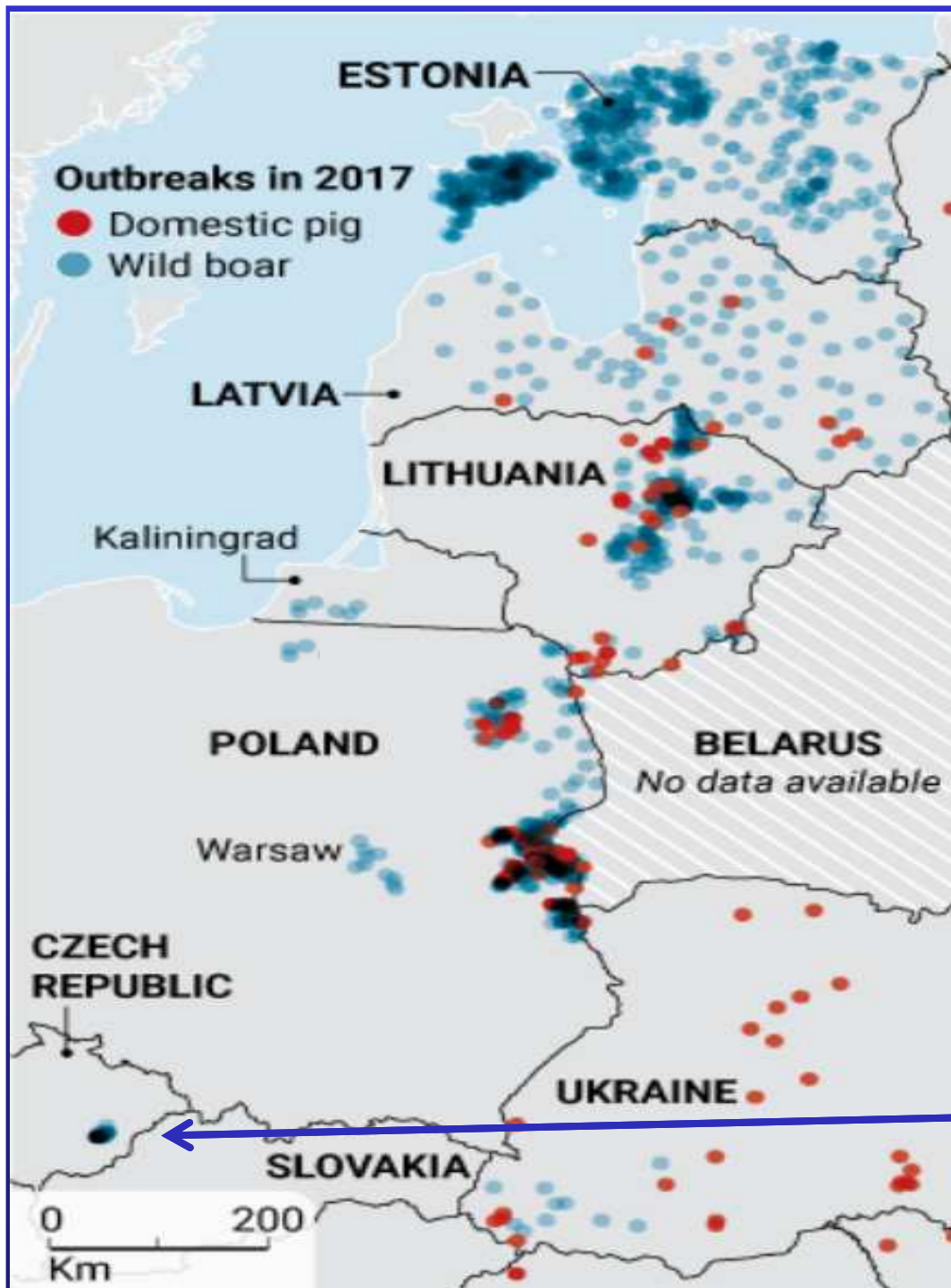
Vir: Wozniakovski in sod, 2018

Naraščanje odstotka seropozitivnih divjih prašičev na APK, Poljska

Epizootic situation in evolving

* Up to 3rd quarter of 2017

Pojavljanje APK v letu 2017 na Češkem

Novo okužena država
(prvi primer na Češkem 21.06. 2017):

Do aprila 2018: 250 primerov
APK pri divjih prašičih

Regija Zlinsky (Češka)

Vir: Vaclavek in sod, 2018

Pojav APK med divjimi prašiči, primer Češke

State Veterinary Administration of the Czech Republic

Measures in Wild boar population in 4 levels

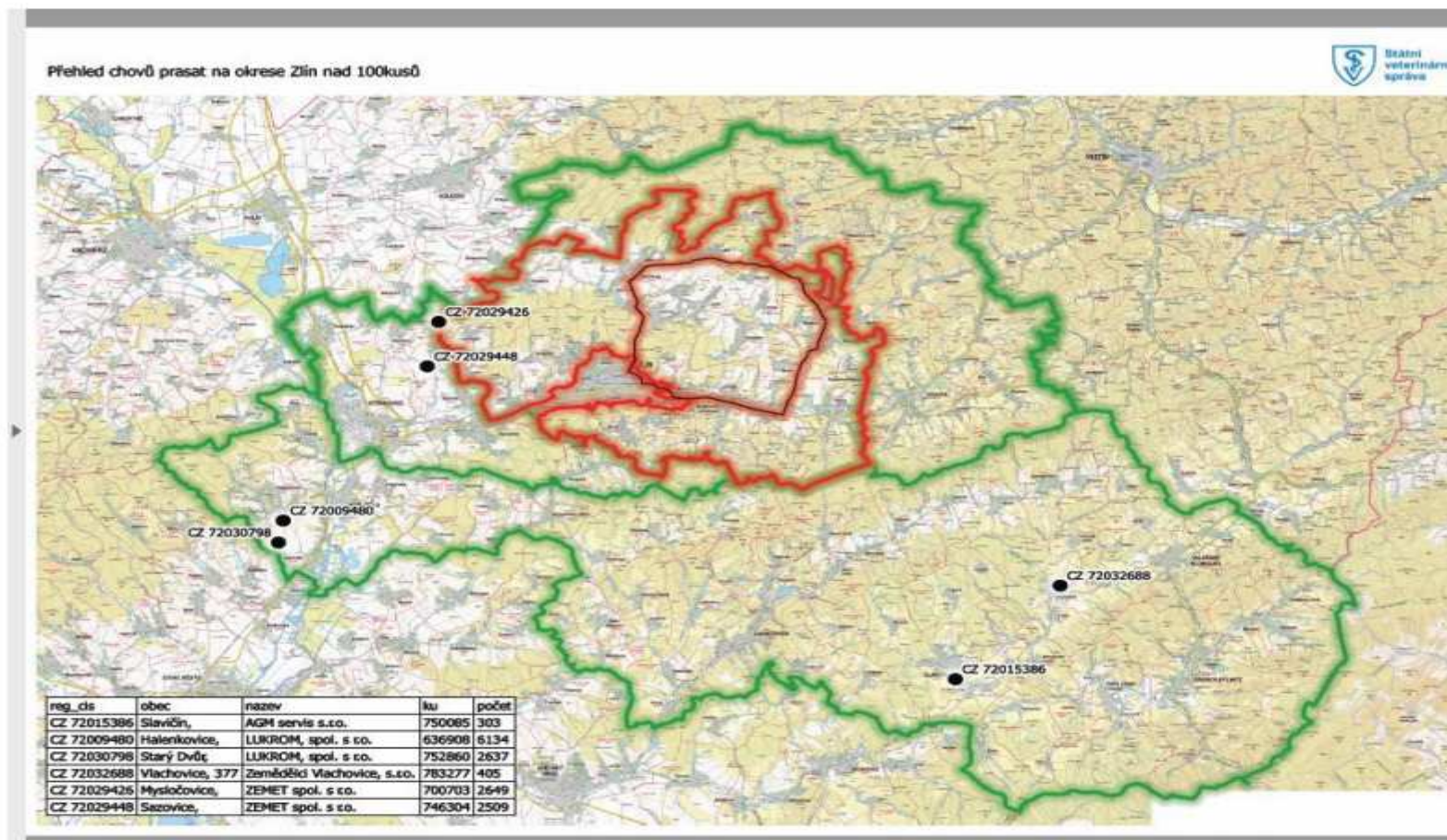
- ✓ Czech Republic = 78 886 km²
- ✓ Intensive hunting area - 8500 km² (except district Zlín)
- ✓ District Zlín – 1033 km²
 - ✓ Infected area with low risk - $1033 - 159 = 874$ km² (1,1 %)
 - ✓ Infected area with high risk : 158,96 km² (0,2 %)
 - ✓ Infected area with the highest risk (behind fences): 57,18 km² (0,07 %)

Vir: Vaclavek in sod, 2018

Pojav APK med divjimi prašiči, primer Češke

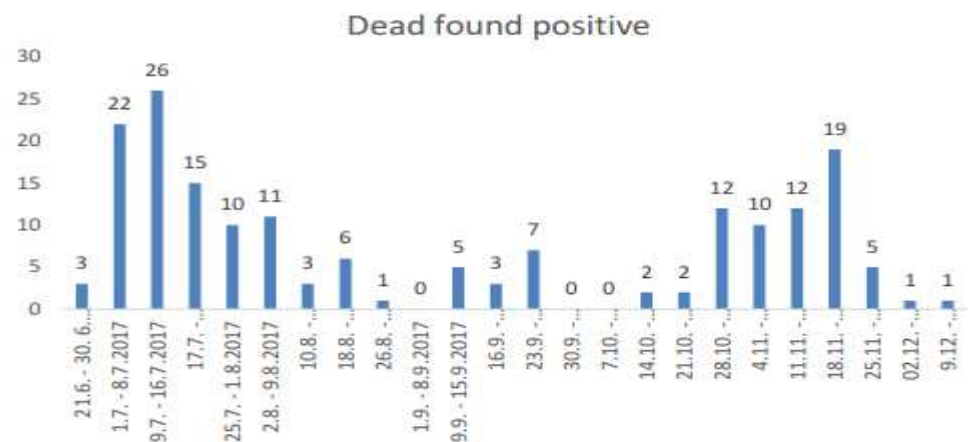
Infected area – new (localisation of the commercial holdings with pigs)

Vir: Vaclavek in sod, 2018

Pozitivni primeri APK med divjimi prašiči, Češka

Dead found positive	
21.6. - 30. 6. 2017	3
1.7. - 8.7.2017	22
9.7. - 16.7.2017	26
17.7. - 24.7.2017	15
25.7. - 1.8.2017	10
2.8. - 9.8.2017	11
10.8. - 17.8.2017	3
18.8. - 25.8.2017	6
26.8. - 31.8.2017	1
1.9. - 8.9.2017	0
9.9. - 15.9.2017	5
16.9. - 22.9.2017	3
23.9. - 29.9.2017	7
30.9. - 6.10.2017	0
7.10. - 13.10.2017	0
14.10. - 20.10.2017	2
21.10. - 27.10.2017	2
28.10. - 3.11.2017	12
4.11. - 10.11.2017	10
11.11. - 17.11.2017	12
18.11. - 24.11.2017	19
25.11. - 01.12.2017	5
02.12. - 8.12.2017	1
9.12. - 15.12.2017	1
	176

Vir: Vaclavek in sod, 2018

Obolevnost/Smrtnost

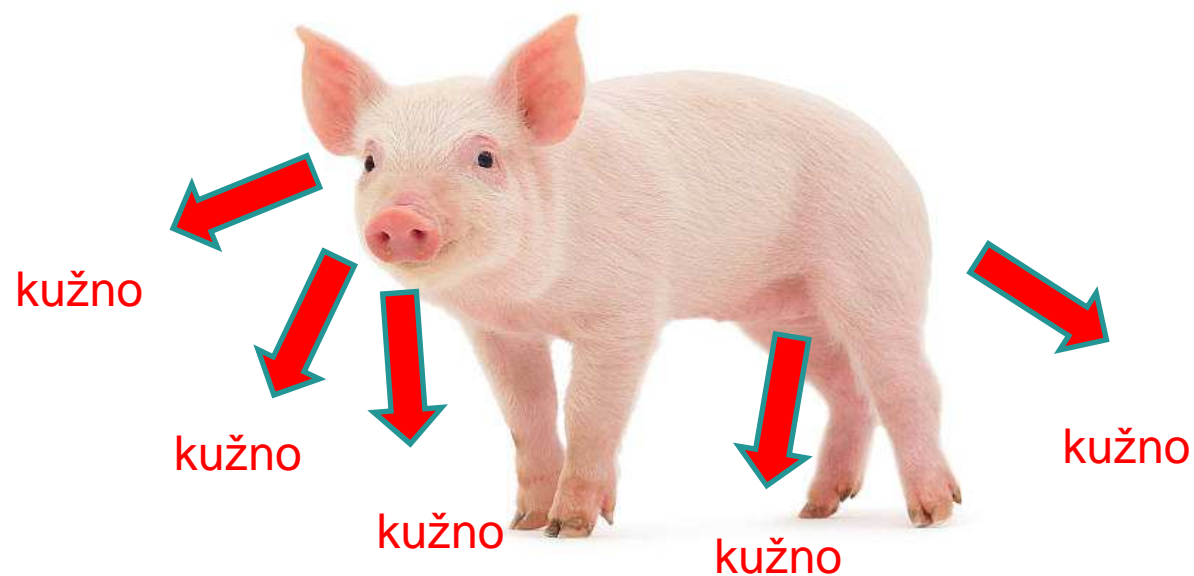
- **Obolevnost je nizka: do 10 % !**
- **Smrtnost je visoka: več kot 95 % !**
 - Ogrožene so vse reje prašičev, majhne in velike.
 - Reje, ki imajo veliko stikov med seboj.
 - Reje, ki nakupujejo prašiče (prekupčevanje).
 - Reje, v katere lahko hodijo obiskovalci.
 - Reje, s katerimi imajo stik divji prašiči...
- **Za to bolezen ni zdravljenja, niti cepiva.**

Najpogostejši načini vnosa APK v Evropske države

VIR OKUŽBE	DRŽAVA IN LETO IZBRUHA APK
pomije	Portugalska 1957 Malta 1978 Sardinija 1978 Gruzija 2007
transport prašičev in prašičjih proizvodov	Portugalska 1960 Španija 1960 Italija 1983 Belgija 1985
prosto gibanje okuženih divjih prašičev	Ruska federacija 2007 Litva 2014 Poljska 2014 Estonija 2014
okuženi klopi	Portugalska 1999

Nevarnost prenosa virusa APK z:

- **Izcedki iz nosu, ust, urin, blato....:**

Nevarnost prenosa virusa APK z:

- **V KRVI JE ZELO VELIKA KOLIČINA VIRUSA!**

Nevarnost prenosa virusa APK z:

- Meso in izdelki (več mesecev, leta)

zaklani
bolni
prašič

Nevarnost prenosa virusa APK z:

- **Zamrznjeno meso (več let)**

Frozen Pig Pork Meat - Alibaba

<https://www.alibaba.com> › Food & Beverage › meat

232 products - Alibaba.com offers 232 frozen pig pork meat products. About 33% of these are pork, 7% are meat slicer. A wide variety of frozen pig pork meat ...

Why China keeps a giant stockpile of frozen pork - The ...

<https://www.washingtonpost.com> › news › worldviews › 2016/05/05 › wh... ▼

May 5, 2016 - Why China keeps a giant stockpile of frozen pork. A Chinese meat seller talks on her phone in her stall at a market in Beijing, April 11, 2016.

Nevarnost prenosa virusa APK z:

Trupla poginjenih prašičev (tedne, mesece)

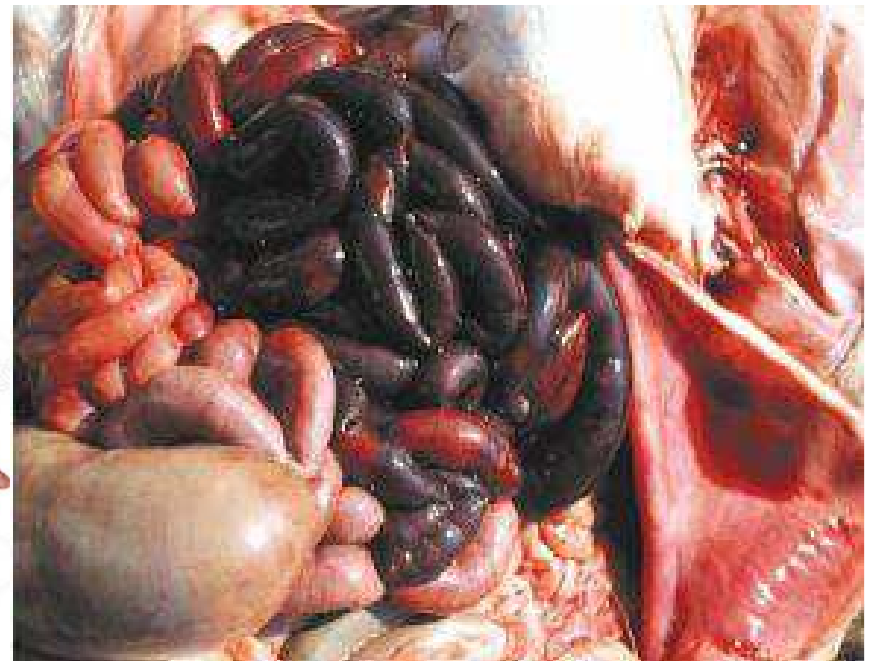
Nevarnost prenosa virusa APK z:

Ostanki pri klanju (tedne, mesece)

Domače koline

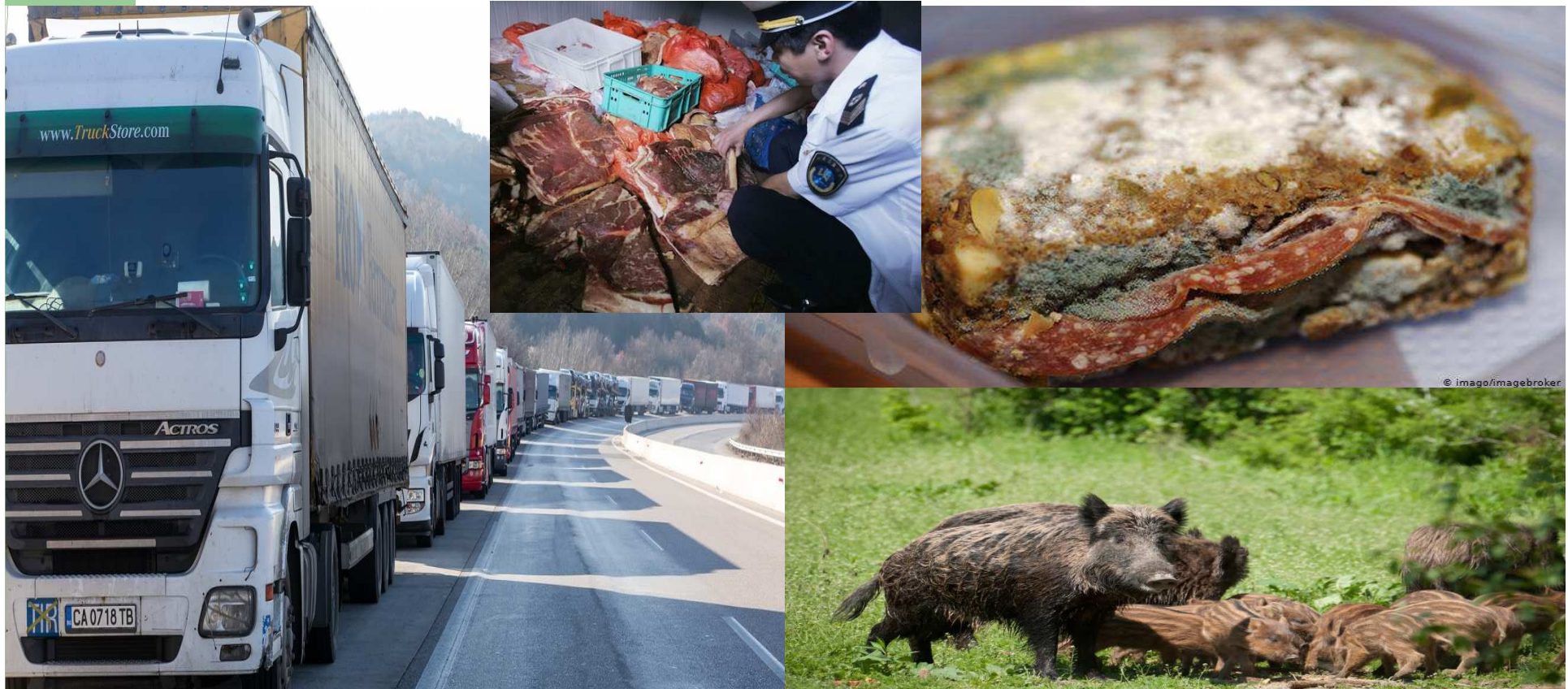

Lovci – odstrel divjih prašičev

Nevarnost prenosa virusa APK z:

Transportna sredstva

Nevarnost prenosa virusa APK z:

Človek s svojimi aktivnostmi

Nevarnost prenosa virusa APK z:

Trava in ostale poljščine (stik divji prašiči)

Možni viri okužbe – v povezavi z okuženimi divjimi prašiči

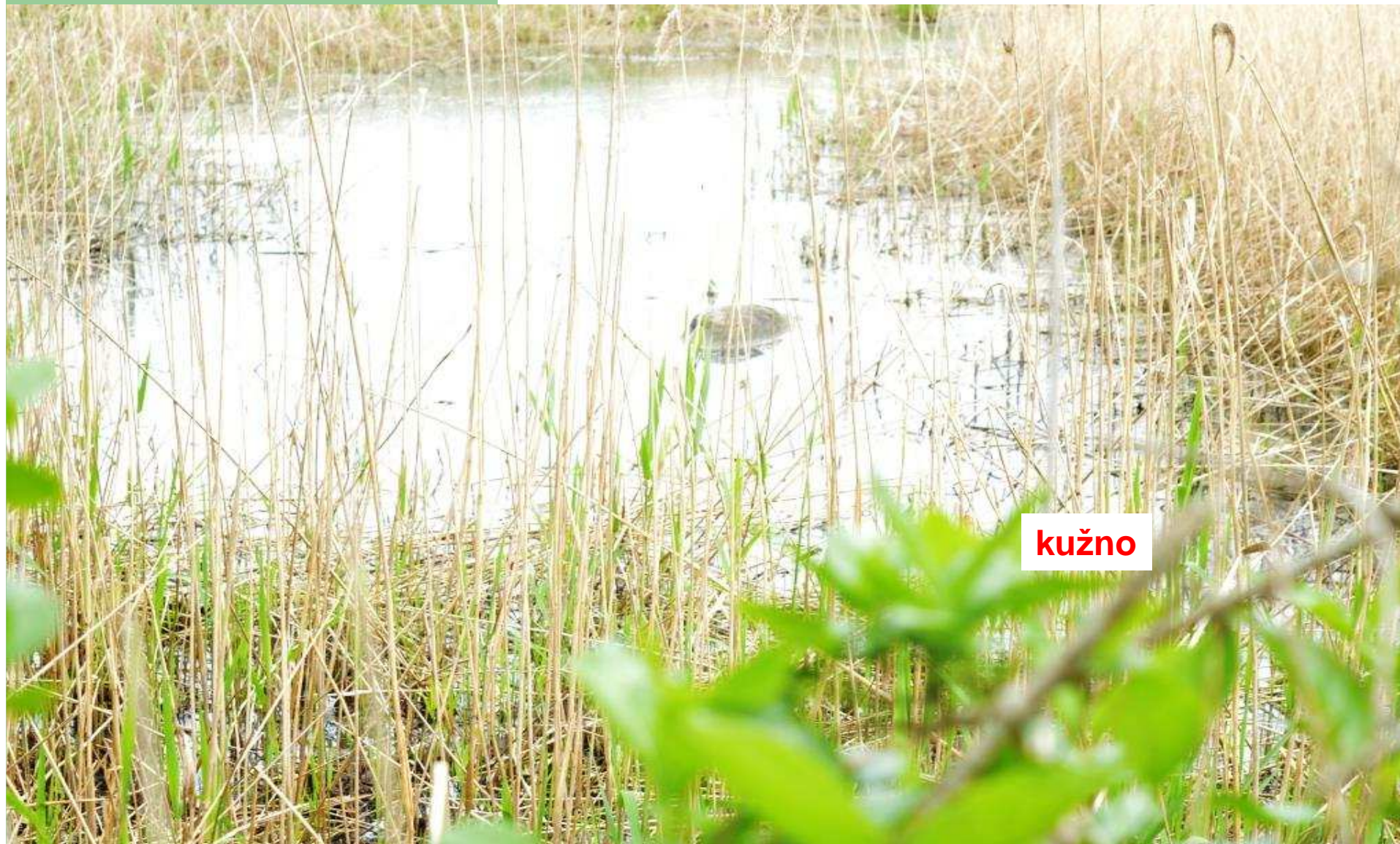
- **Kri** – zelo velika količina virusa (kužnost 15 tednov na ST), pri odstrelu d. prašiča kri lahko kontaminira tla, opremo, oblačila...
- **Surovo meso in izdelki** (odstrel d. prašičev v času prisotnosti virusa)
- **Trupla poginjenih prašičev** (več mesecev kužna), nizke temperature
- **Lov na divje prašiče** - ostanki (črevesje, koža, glava, ostali deli telesa..., če ostanejo v naravi)
- **Iztrebki, urin, izcedki** (15 dni na 4 C, 3 dni na 21 C...)
- **Zemlja** (mesto kjer leži okuženo truplo)
- **Insekti in živali**, ki sodelujejo pri razkroju trupel, ptice, druge živali
- **Krvosesni insekti** (muhe, komarji, klopi,
- **Oblučila in oprema** (kontaminirana-čevlji, noži, vozila, oprema...)
- Termično neobdelane pomije (**odrezki mesa, salame, klobase...**)
- **Krma, trava in sveža zelenjava** - krmljenje domačih prašičev
- **Človek** (prenos virusa na večje razdalje-Rusija, Poljska, Češka, Madžarska, Belgija, lov na okuženem območju, trofeje, kontaminirani izdelki divjih prašičev)

"Sveže" truplo

Vir: P. Nawrocki, WIW Białystok

Plavajoče truplo divjega prašiča v vodi

kužno

Delno razkrojeno truplo

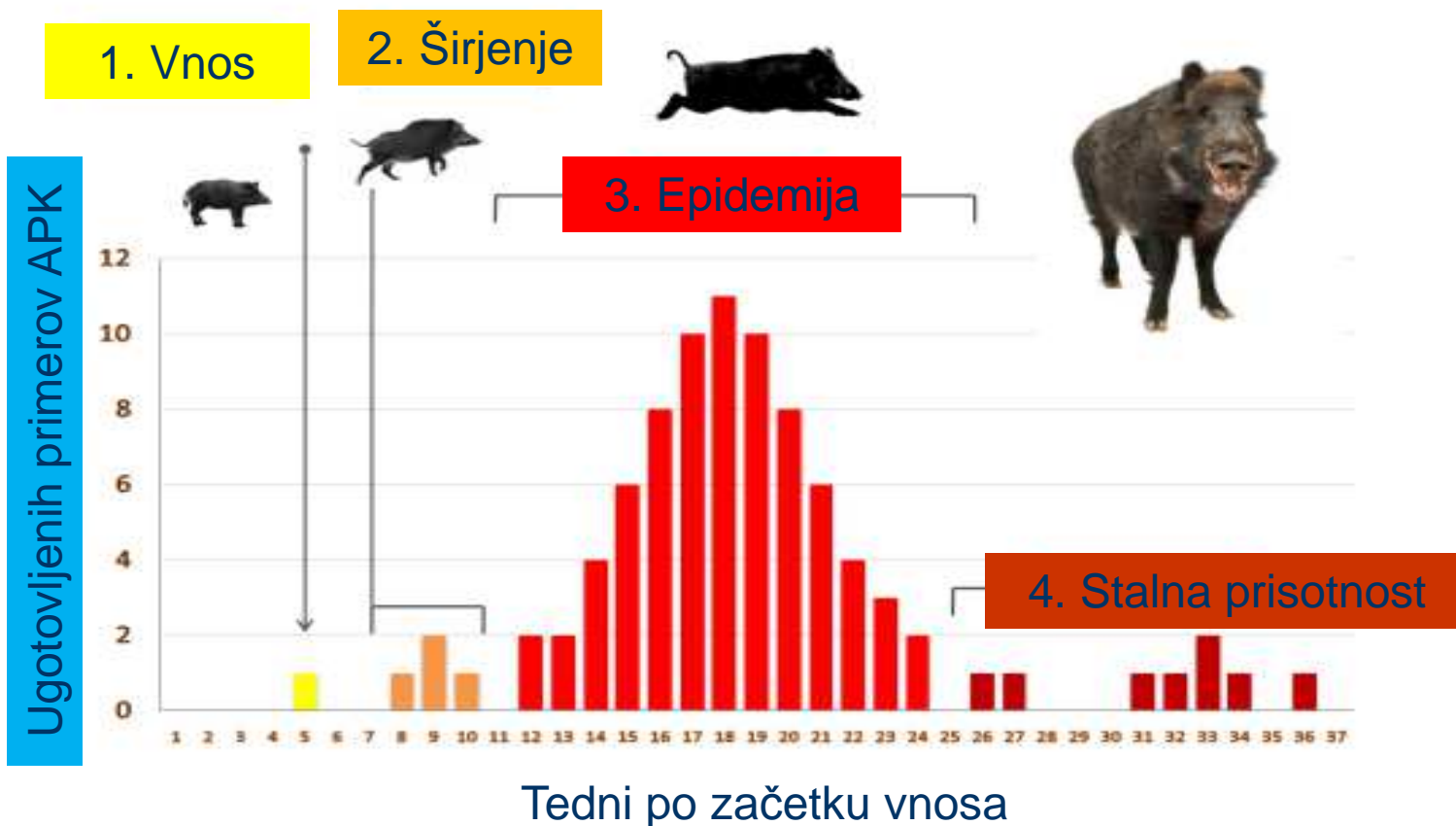
Skoraj popolnoma razkrojeno truplo

Popolnoma razkrojeno truplo - kosti

Divji prašiči kot rezervoar virusa (okužen vzhodni del Evrope)

Širjenje je odvisno od gostote in velikosti populacije divjih prašičev

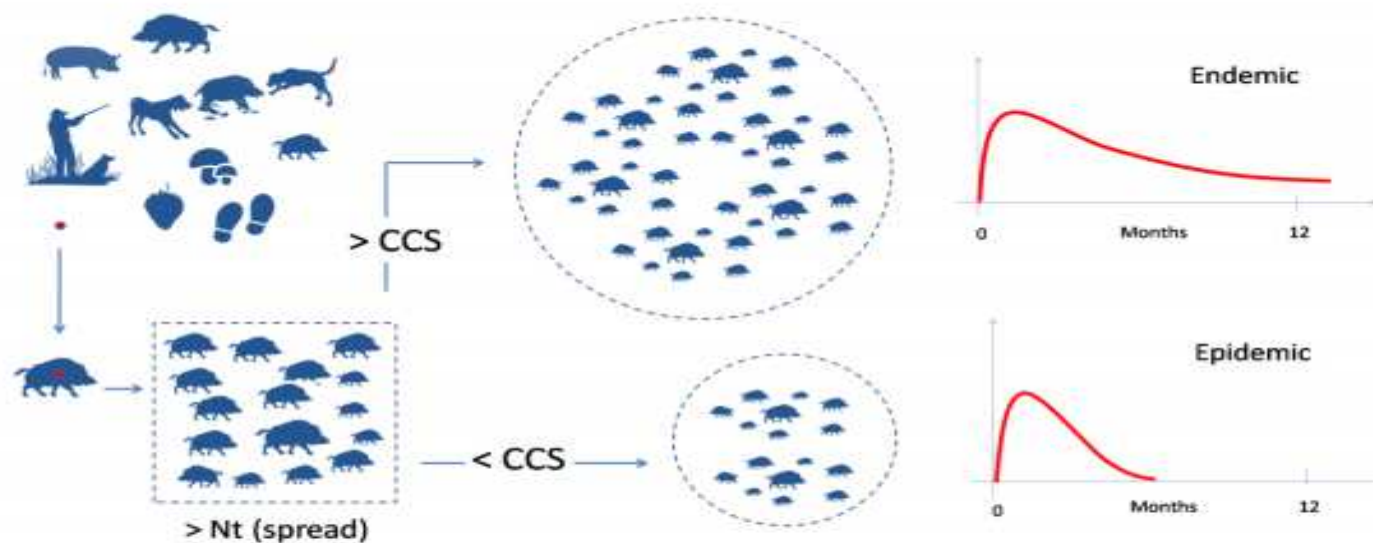
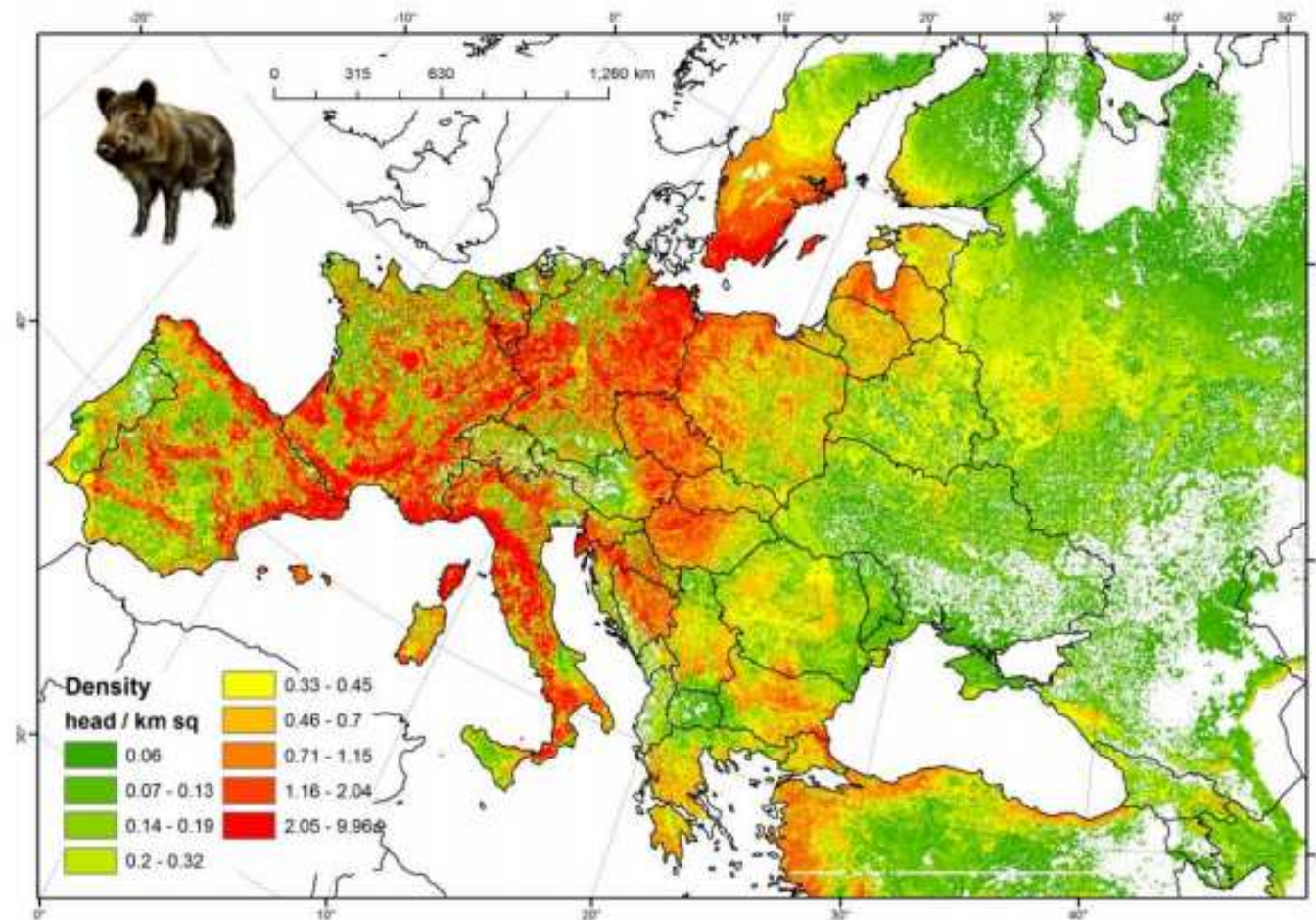

Figure 1.8: Incursion of ASF into wild boar population with densities above N_t (infection spreads) and implications of critical community size for evolution of epidemiological situation.

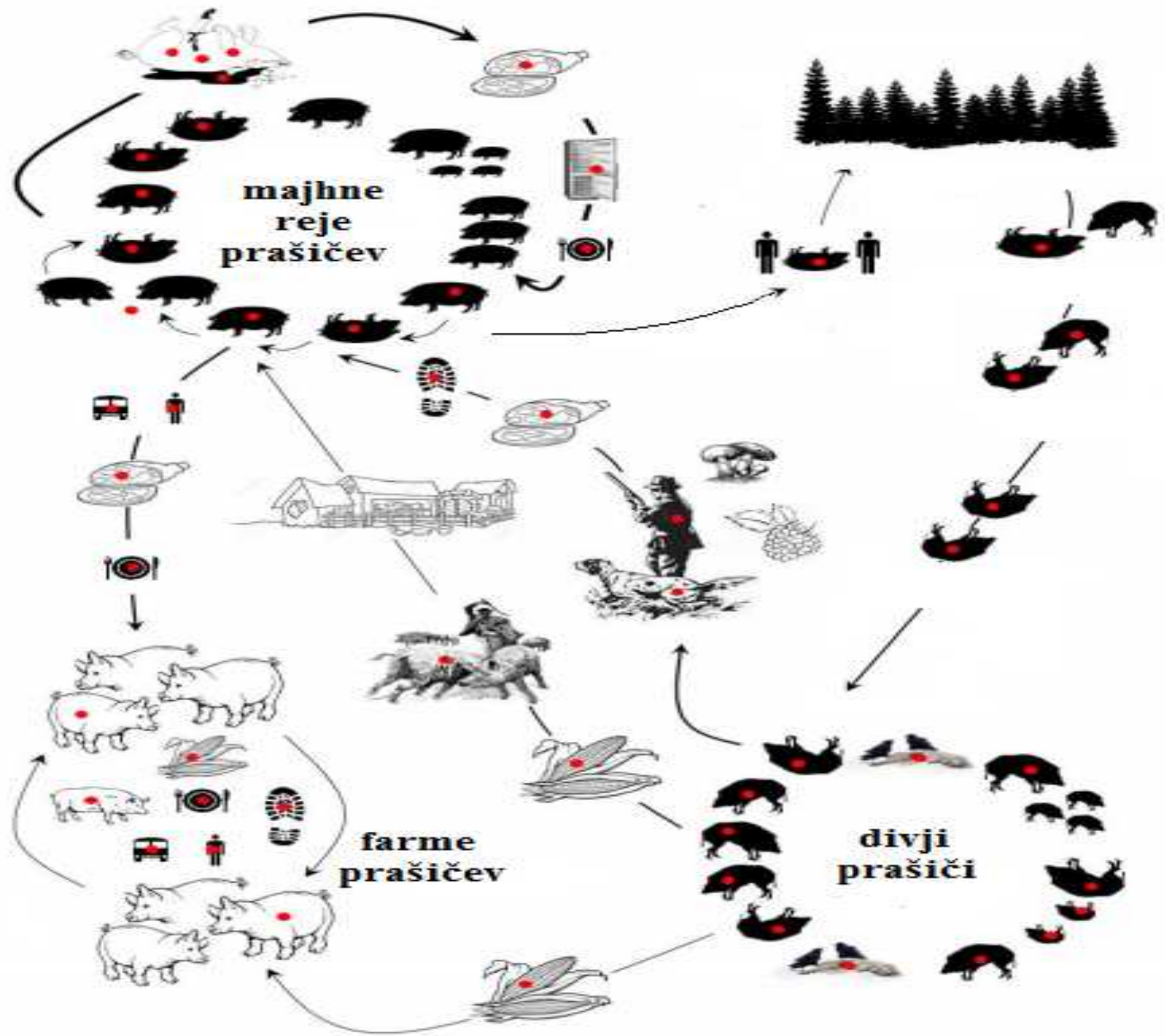
In small fragmented communities infection ($< CCS$) dies out naturally, while in large unfragmented populations ($> CCS$) it persists and becomes endemic.

Kje je največ divjih prašičev v Evropi?

Divji prašiči, so trenutno največji rezervoar virusa APK v Evropi

Kakšni so znaki bolezni ?

Virus APK lahko povzroči **različne klinične znake** in patološke spremembe, ki pa so odvisne od virulence virusa, načina okužbe, količine virusa in od značilnosti gostitelja.

Klinična slika prašičev na farmi po okužbi prašiča **z nizko koncentracijo virusa APK, ne bo povzročila visoke smrtnosti (visoko virulentni sevi), niti kliničnih znakov, razen nekaj poginov in krvavitev po bezgavkah.**

Nekaj dni kasneje, ko se bo virus namnožil in se prenesel na večje število prašičev, se bo pojavila **visoka smrtnost z značilnimi kliničnimi znaki in krvavitvami**

Potek bolezni

Perakutna oblika

Akutna oblika

Subakutna oblika

Kronična oblika bolezni

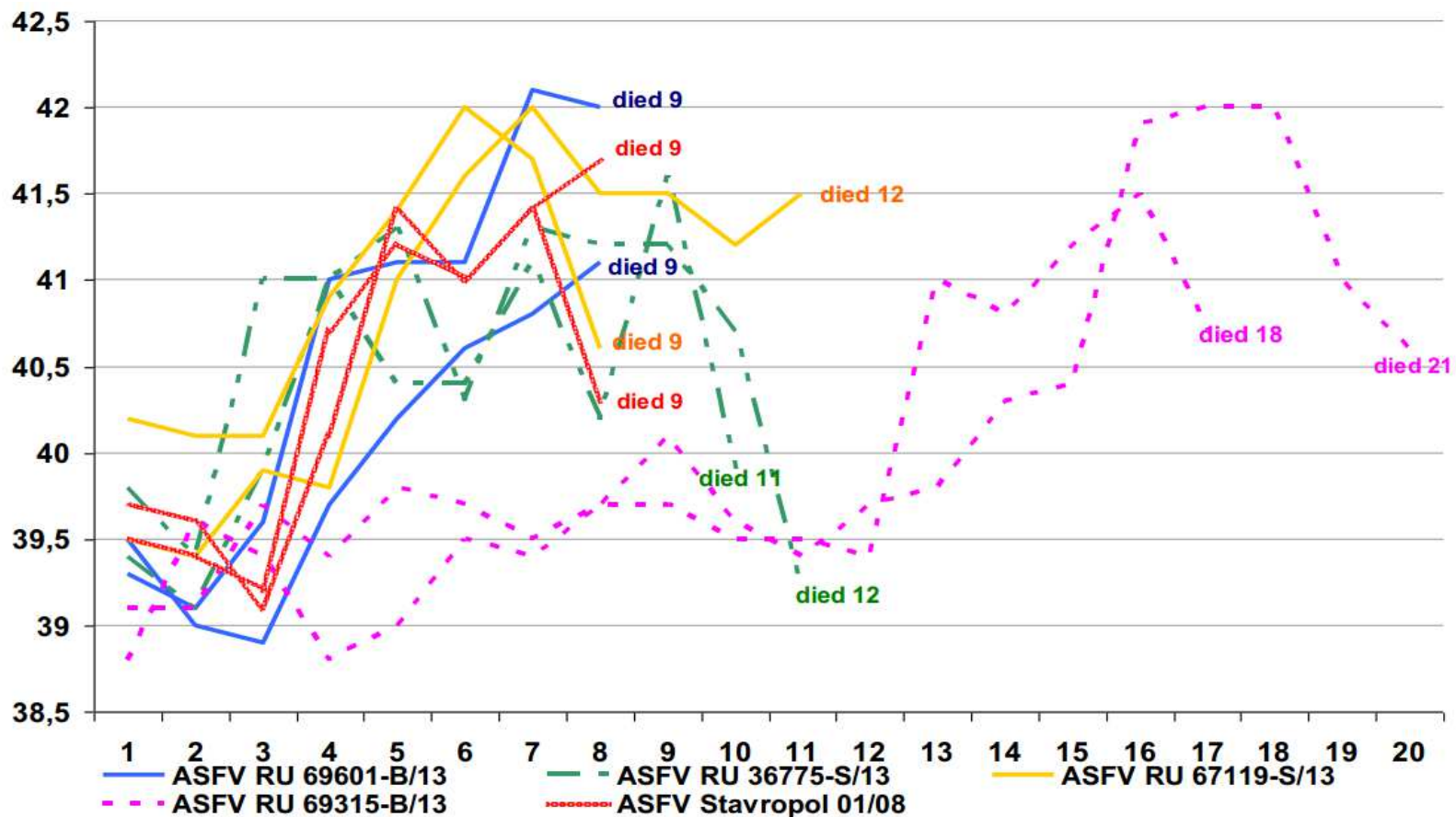
Nenaden pogin prašičev zaradi APK

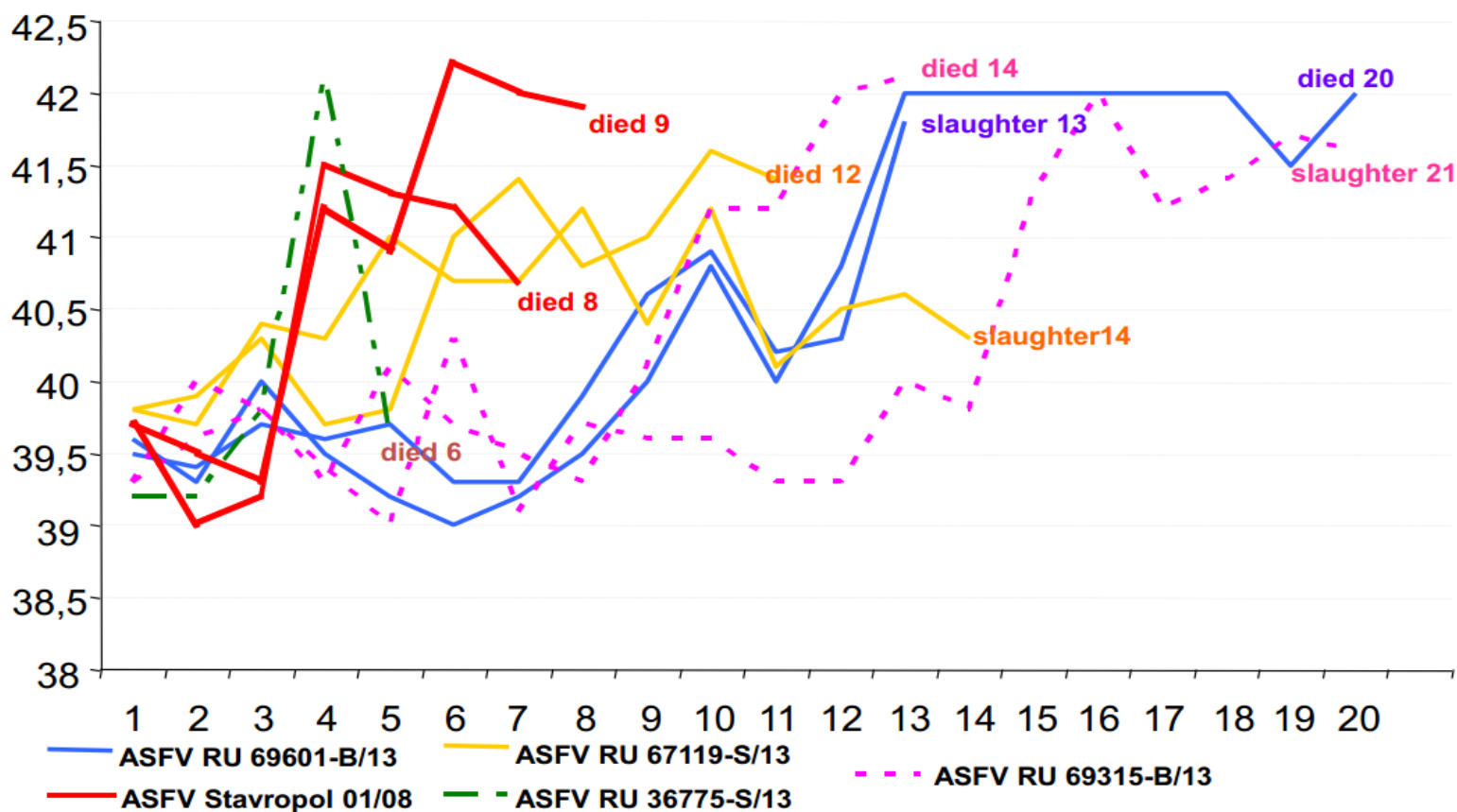
Spremembe na koži, neješčnost

Okužba z visoko dozo virusa APK pogin prašičev v 5 – 10 dneh

Okužba z nizko dozo virusa APK

Spremembe po uhljih

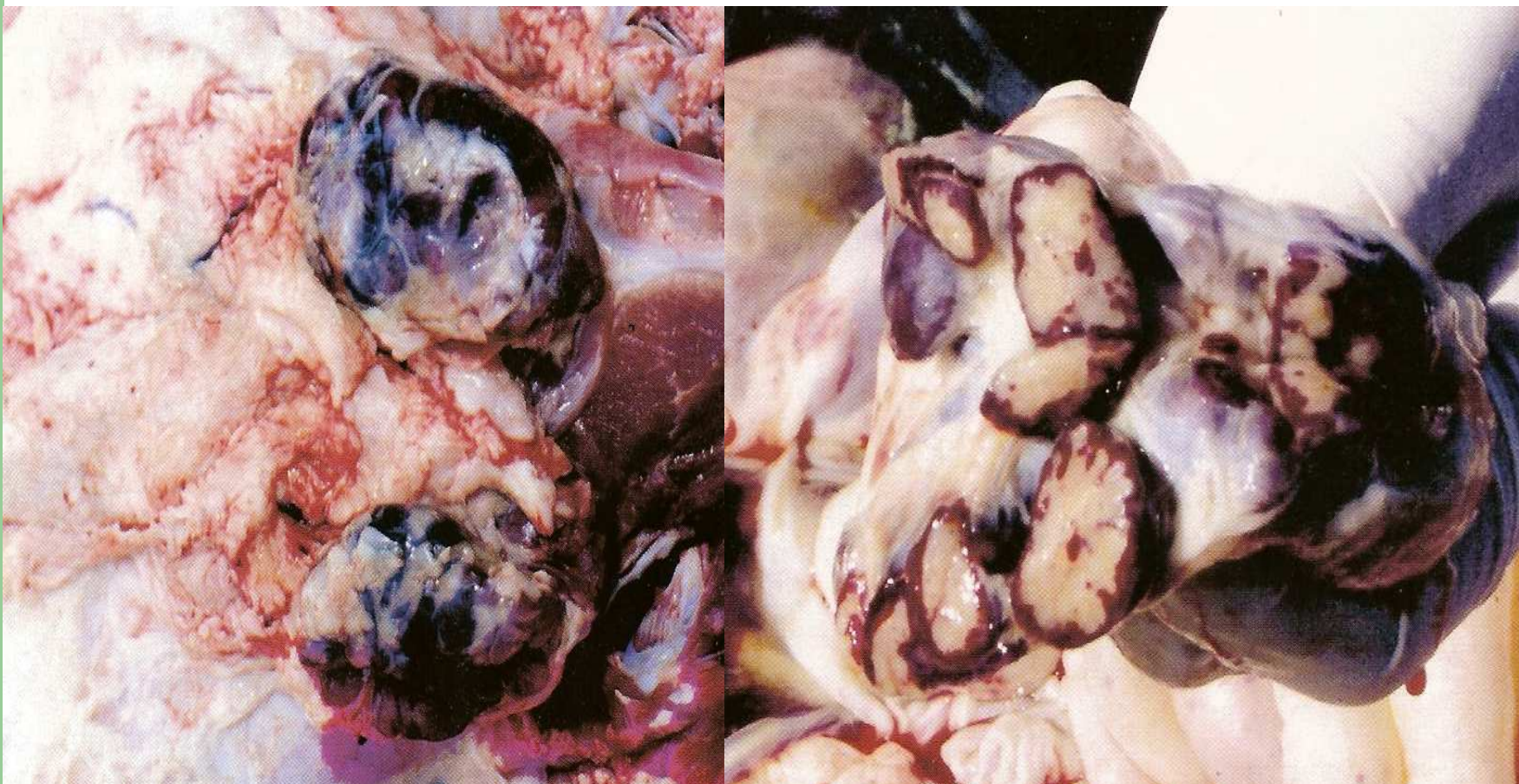
Visok pogin prašičev zaradi APK – nadaljevanje okužbe

Različni klinični znaki bolesti

Povečane in krvave bezgavke

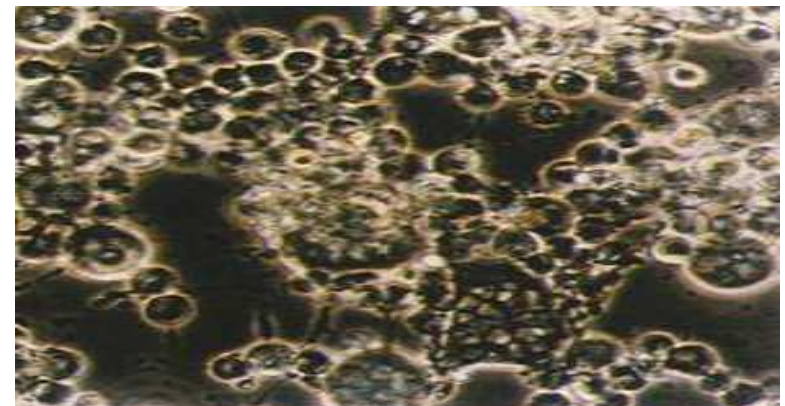
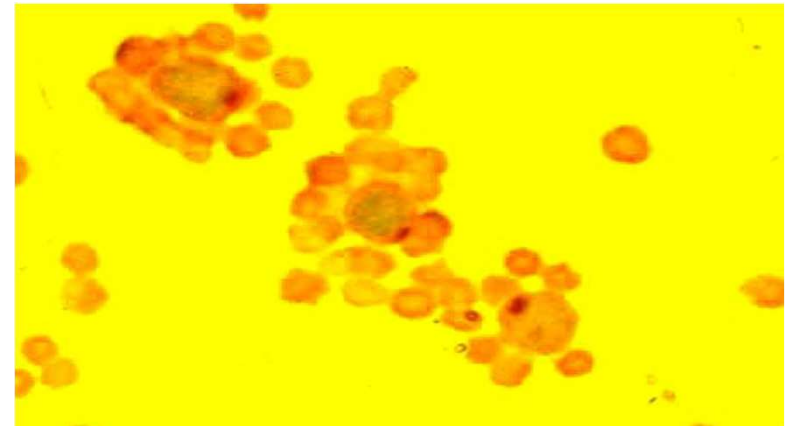
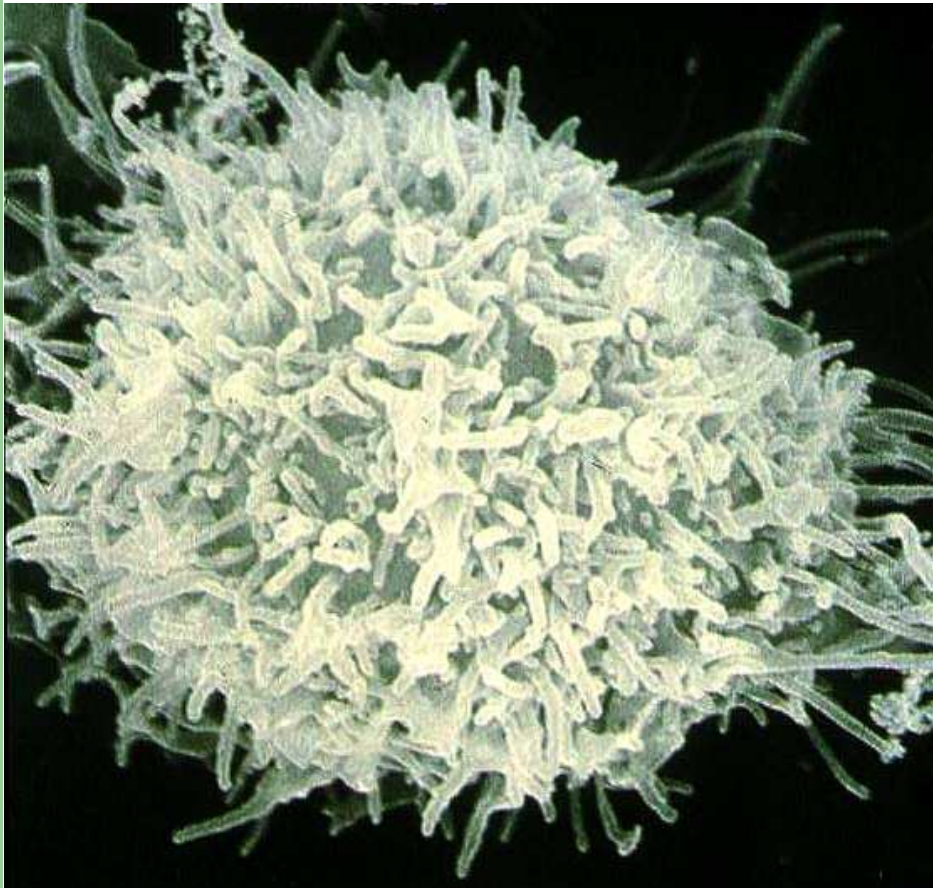
CEPIVA PROTI APK ŠE NI !

Kljub številnim poskusom, še vedno ni niti enega registriranega cepiva proti APK, ki bi izpolnilo osnovne pogoje za uporabo.

Zakaj še nimamo cepiva proti APK?

- **Imunski sistem prašiča ne tvori nevtralizacijskih protiteles proti virusu APK.**
- **Ni še pojasnjeno, zakaj avtohtoni prašiči v Afriki večinoma preživijo okužbo z virusom APK.**
- **Velika genetska različnost virusov APK.**

Tarča virusa APK so makrofagi

Postavitev suma na APK

- Povišana temperatura (> 40 C) pri prašičih vseh starostnih skupin
- Neješčnost, apatičnost, bruhanje, driska, povečan pogin
- Nizka obolevnost/visoka smrtnost
- Krvavitve (pikčaste in obsežnejše po koži, krvavitve iz nosu in zadnjika, krvavitve po notranjih organih, bezgavkah, vranici (povečana, temna), ledvicah, sečnem mehurju)
- Kakršnikoli stiki s prašiči/divjimi prašiči/okuženo regijo/semenom, kjer se je pojavila APK
- Nakup zelo poceni prašičev ali od nepoznanega prodajalca
- Stik prašičev z neznanimi ljudmi (lovci, nakupovalci, obiskovalci...)
- Krmljenje pomij (v Sloveniji je prepovedano od 2001)

Postavitev suma na APK pri divjih prašičih

- Najdba enega ali več divjih prašičev (vsak najden poginjen ali povožen divji prašič mora biti prijavljen in testiran na APK)
- Ugotovitev sprememb, ki kažejo na možnost okužbe z virusom APK pri rednem odstrelu
- Ugotovitev kliničnih znakov pri divjih prašičih (nenavadno obnašanje divjih prašičev, neboječ, ostaja za tropom)
- Najditelj pokliče na **številko 112** (vidno označi mesto in omeji dostop do poginule živali).
- VHS služba truplo odpelje in patolog odvzame vzorce za laboratorijske preiskave.
- Vsak, ki je bil v stiku s truplom, ne sme 72 ur vstopati v reje domačih prašičev ali v obore z divjimi prašiči, pomembno je čiščenje in razkuževanje vsega, kar je prišlo v stik s truplom.

Čas od okužbe do prijave bolezni (Rusija 2007 - 2012)

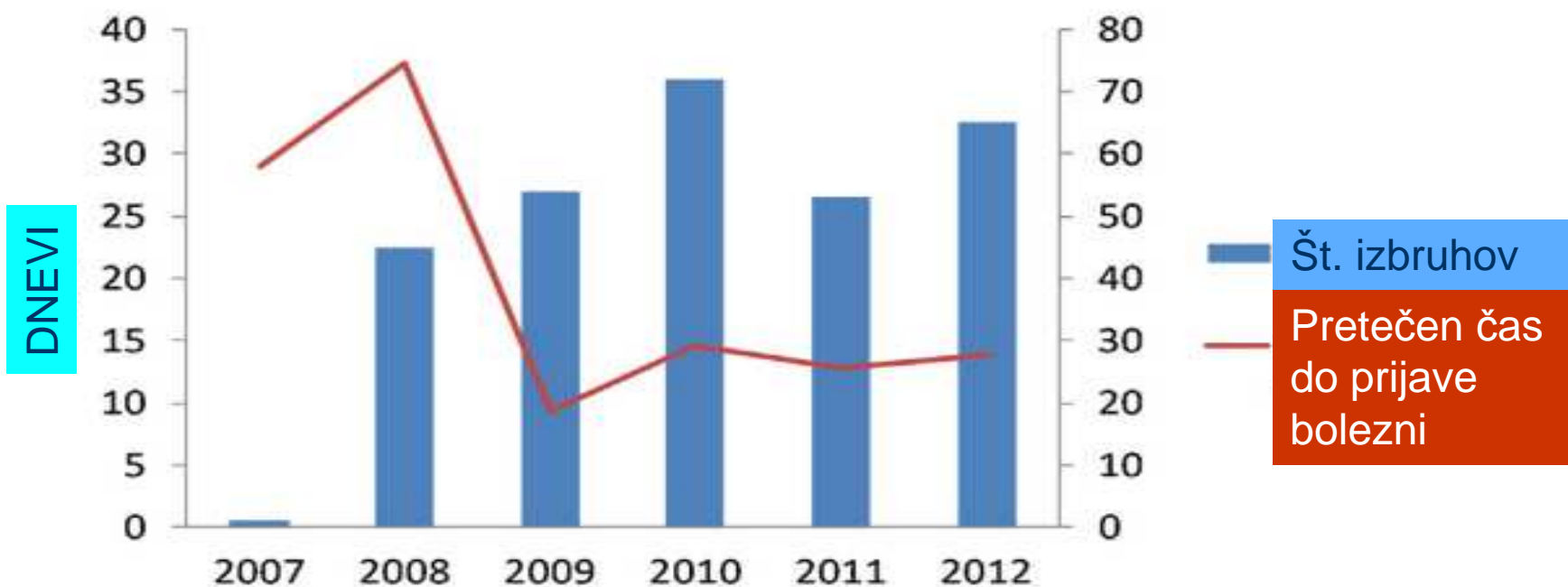

Fig. 3. Mean notification time and number of outbreaks in the Russian Federation since ASF re-introduction in Europe in 2007. Own elaboration with data from WAHID database (OIE, 2012d)

Zatiranje APK v državah članicah EU

Najpomembnejši ukrepi na **okuženih** in ogroženih območjih:

- **Takošnja usmrtitev** in neškodljivo odstranjevanje trupel.
- Vzorčenje vseh poginjenih in sumljivih prašičev.
- Testiranje poginjenih divjih in domačih prašičev.
- Hitra diagnostika s potrditvijo/ovržbo suma (24-48 ur).
- Čiščenje in razkuževanje.
- Prepoved, omejitve in kontrola prometa.
- Izvajanje stalnega nadzora (zatiranje bolezni na nekem območju traja več mesecev/let).

Izkoreninjenje APK pri divjih prašičih v državah članicah EU

Najpomembnejši ukrepi na okuženih in ogroženih območjih:

- Obvezna prijava in takojšnja neškodljiva odstranitev vseh poginjenih divjih prašičev (odvoz, zakop, kurjenje...)
- Laboratorijski pregled vseh poginjenih, povoženih in odstreljenih divjih prašičev
- Kompenzacije za izvajanja ukrepov zatiranja APK
- Prepoved lova na okuženih območjih, prepoved krmljenja, prepoved gibanja ljudi
- Postavitev ograje (Češka), sanitarni odstrel, polja nepožeta
- Izboljšanje preventivnih ukrepov v rejah domačih prašičev
- Prepoved vstopa v reje domačih prašičev
- Izobraževanje lovcev, veterinarjev, zainteresirane javnosti

Izkoreninjenje APK pri divjih prašičih v državah članicah EU

Izkoreninjenje APK pri divjih prašičih v državah članicah EU

Izkoreninjenje APK pri divjih prašičih v državah članicah EU

Izkoreninjenje APK pri divjih prašičih v državah članicah EU

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

AFRIŠKA PRAŠIČJA KUGA

**Načrt ukrepov ob pojavu afriške prašičje kuge v
Republiki Sloveniji**

POZOR!

Afriška prašičja kuga

Okuženo gospodarstvo

**VSTOP
PREPOVEDAN!**

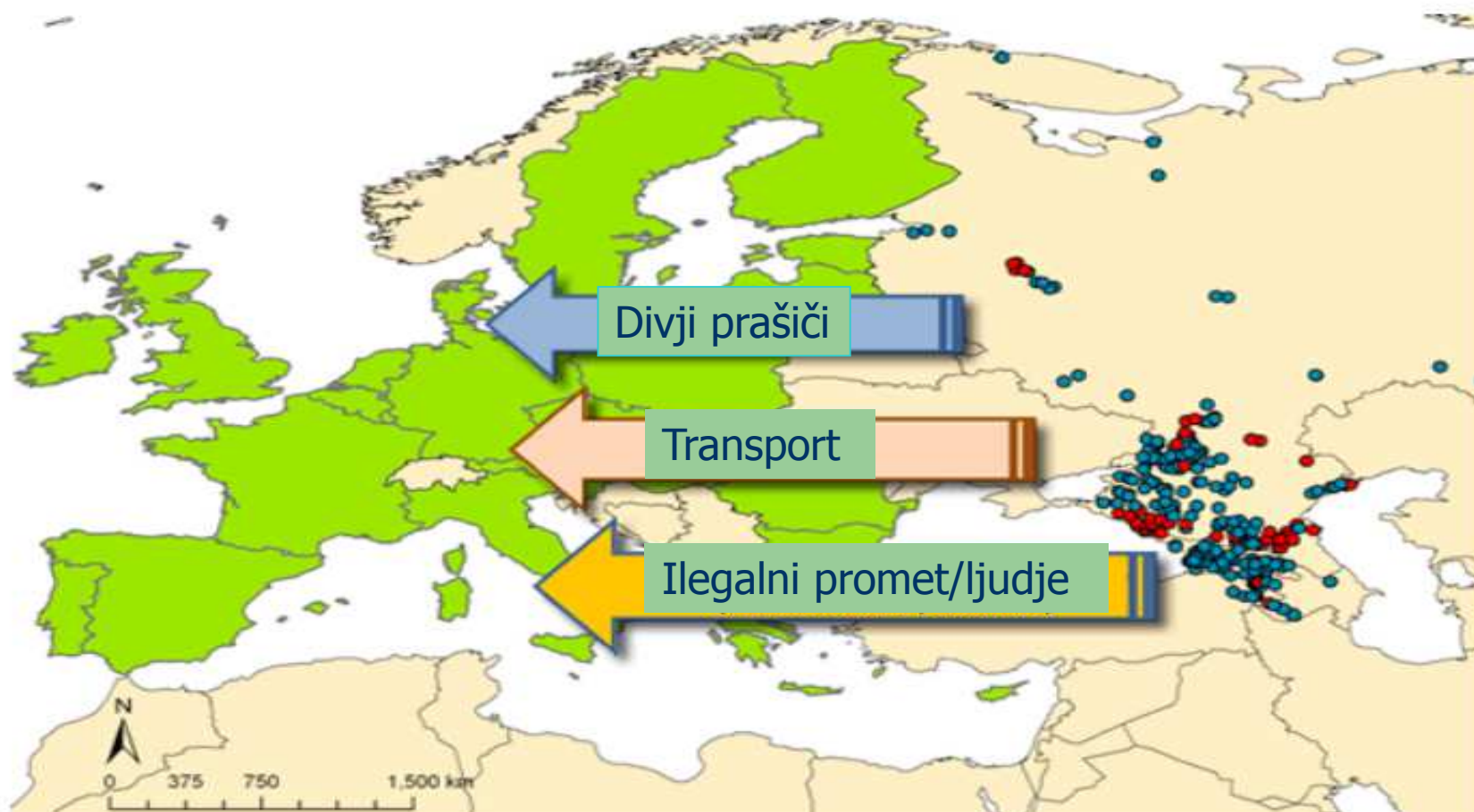
Pozor!

Afriška prašičja kuga

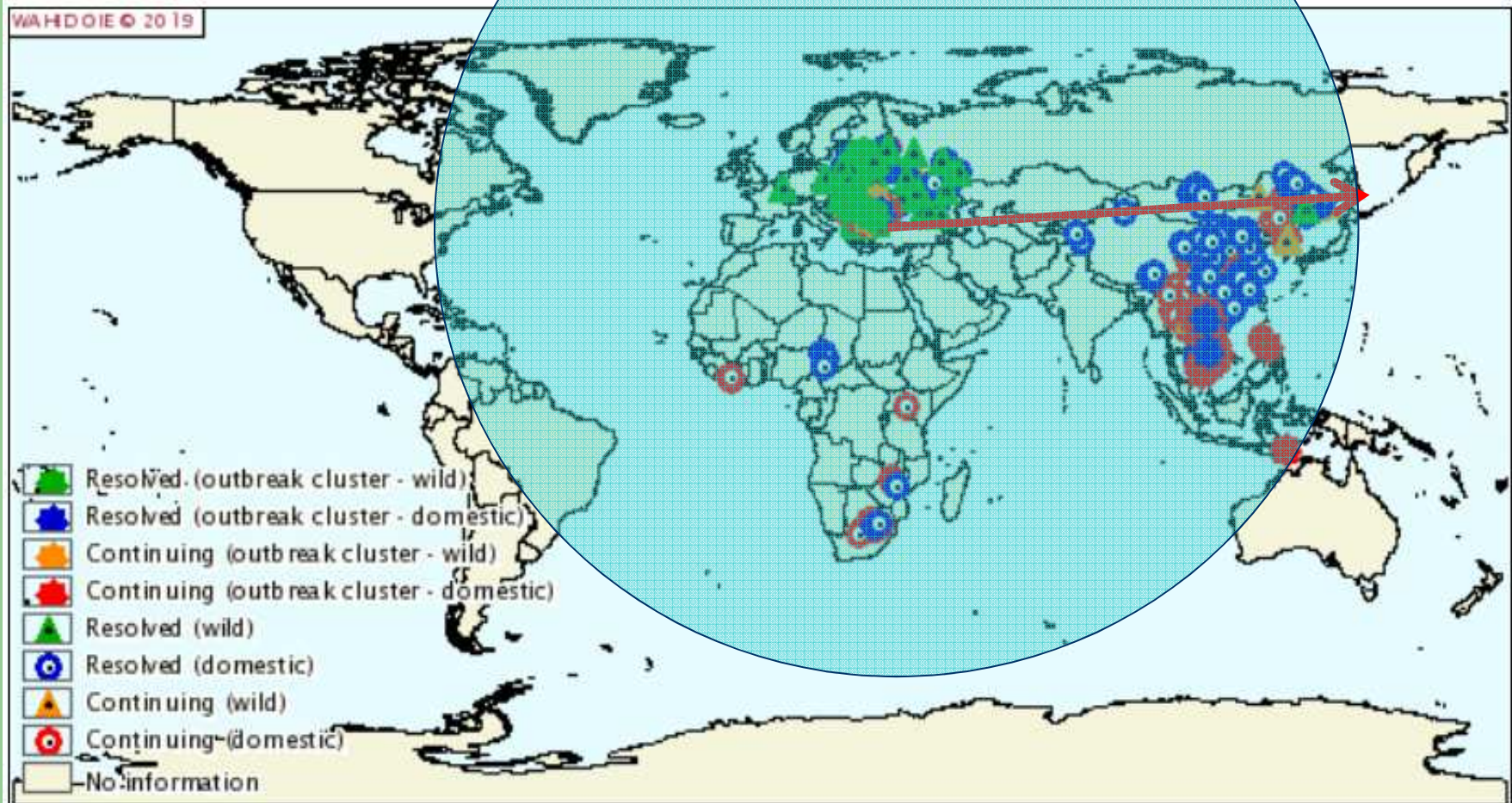
OKUŽENO OBMOČJE

**Območje, na katerem so uvedeni
določeni ukrepi zaradi pojava
bolezni**

Velika verjetnost širjenja proti zahodu

Širjenje APK v obdobju od 2007-2019

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Registrirajte svoje gospodarstvo (KMG-MID in vpis v Centralni register prašičev) in poskrbite, da so vaše živali označene in registrirane!

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Preprečite stik domačih prašičev z divjimi prašiči!

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Poskrbite, da v objekte z živalmi vstopa samo lastnik ali oseba, ki skrbi za živali!

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Pred vhode v objekte z živalmi postavite razkuževalne bariere.

Vir: plakat UVHVVR

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

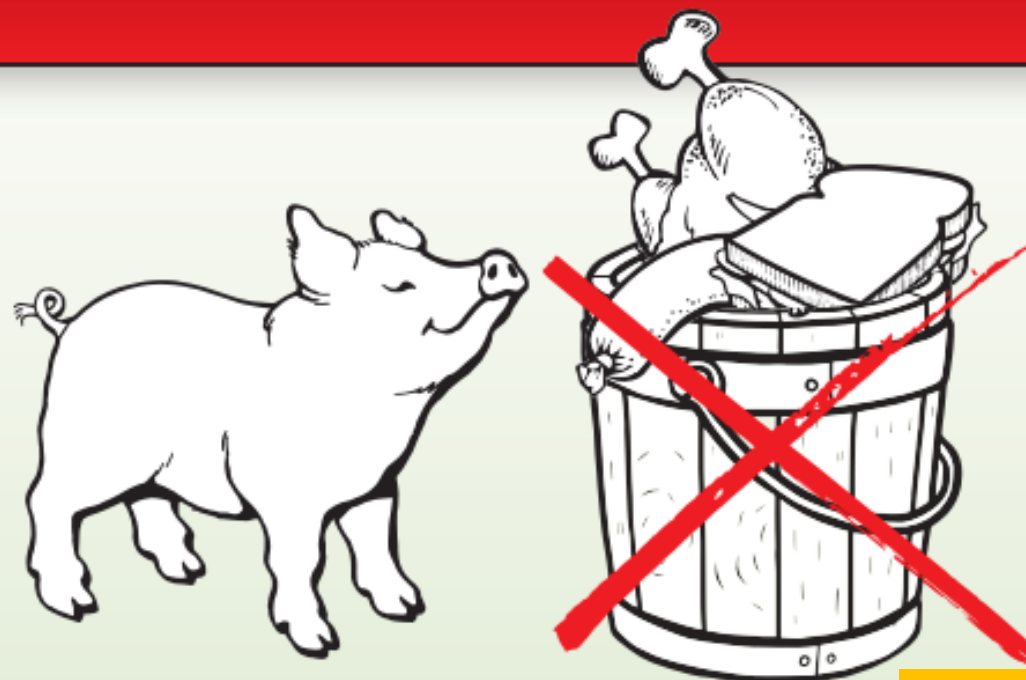
Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Poskrbite za redno čiščenje in razkuževanje objektov z živalmi ter nadzor nad glodavci.

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Ne krmite prašičev z ostanki hrane (pomijami).

10
3

Vir: plakat UVHVVR

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

Opazujte vaše živali; vsako spremembo zdravstvenega stanja takoj sporočite svojemu veterinarju!

Vir: plakat UVHVVR

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

- **Ne uvažajte** živih živali, mesa in mesni izdelkov **iz regij, kjer se pojavlja APK.**
- Upoštevajte povečano nevarnost, da lahko okužene izdelke s seboj prinesejo tudi posamezniki, kot so **prevozniki, delavci v tujini, lovci in turisti...**
- **Ne krmite pomij**, ker so lahko “po naključju” kontaminirana z virusom APK.
- **Delavci**, ki delajo na farmi **ne smejo prinašati hrane na farmo.**
- Natančno izvajanje **čiščenja in razkuževanja** prevoznih sredstev.

Preventivni ukrepi za preprečitev vnosa APK

- Vnos virusa APK je v okuženi reji lahko **več tednov nezaznaven** (opažen/prijavljen), preden je bolezen APK prvič potrjena.
- V tem času se virus APK lahko **širi v neokužene reje** (regije, države **in med divje prašiče**).
- **Zmanjšajte število stikov** med rejami na minimum!
- To ne velja samo za žive živali, ampak **zmanjšajte tudi nevarnosti prenosa** preko izločkov, transportnih sredstev in opreme.
- Pri nujnih stikih upoštevajte **preventivne ukrepe**.
- **Rejci imajo** pri preprečevanju vnosa in širjenja APK **veliko odgovornost**, saj bodo prvi, ki bodo zaznali bolezen.

PRIJAVA SUMA NA APK

- **Vsak sum bolezni je potrebno obvezno prijaviti.**
- **Ne odlašajte, v kolikor opazite odstopanje v reji.**
- **Ob sumu pokličite svojega veterinarja, do prihoda veterinarja nikamor ne odhajajte, niti ne dovolite vstopa drugim obiskovalcem v rejo.**
- **Vsak primer najdenega poginjenega divjega prašiča javite na številko 112.**

Dodatne informacije dobite:

Pri svojem veterinarju.

Na spletni strani UVHVVR:

<http://www.afriskaprasicjakuga.si/>

Veterinarska fakulteta, Nacionalni veterinarski inštitut:

Ivan Toplak (tel. 01 4779 180)

E-mail: ivan.toplak@vf.uni.lj.si

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

